1 Împărați - Comentarii W. McDonald

A. Tentativa lui Adonia de a pune mâna pe tron (1:1-38)

David era acum în vârstă de şaptezeci de ani, cu sănătatea şubrezită. Era pe punctul de a ieşi de pe scena istoriei. Propunerea servitorilor lor poate părea la prima vedere intrigantă şi şocantă. Dar această practică era la ordinea zilei în cazul unei persoane bolnave cum era David. Nu era un act de moralitate îndoielnică şi nu risca să ducă la izbucnirea unui scandal public. De un lucru putem fi siguri: că David nu a cunoscut-o pe Abişag (adică nu a avut relaţii sexuale cu ea, v. 4b). Mai mult, din capitolul 2 se pare că era considerată o soţie legitimă a lui David deoarece Solomon a interpretat cererea ulterioară a lui Adonia ca s-o aibă drept o pretenţie la tronul ţării (2:21,22).

Adonia se pare că era cel mai vârstnic dintre fiii lui David încă aflaţi în viaţă (2:22), drept care se considera îndreptăţit să-i urmeze lui David la tron. Amnon şi Absalom muriseră amândoi. Chileab era probabil şi el mort (2Samuel 3:2-4). Încă înainte de a fi murit tatăl său, Adonia s-a proclamat rege, pregătindu-şi în acest sens un mare anturaj şi obţinând sprijinul lui Ioab şi Abiatar. Fiind un om foarte frumos, nu i-a fost greu să-şi strângă adepţi. Din versetul 6a reiese că David a fost un tată indulgent iar Adonia un fiu răsfăţat. Când Adonia a sacrificat multe animale în apropiere de En Roghel, el a invitat la acest praznic pe toţi, cu excepţia celor despre care ştia că sunt loiali tatălui său - adică profetul Natan, Benaia, vitejii lui David şi Solomon.

Dumnezeu îi spusese lui David înainte de a i se fi născut Solomon că Solomon va fi următorul rege al Israelului (1Cronici 22:9,10) Natan dorea să vadă împlinirea Cuvântului Domnului. Fiind îngrijorat cu privire la ameninţarea pe care o prezenta Adonia, profetul s-a prezentat cu mult tact înaintea regelui, aducând chestiunea în atenţia sa. Fiind instruită de Natan, Batşeba s-a înfăţişat înaintea regelui suferind, aducându-i la cunoştinţă complotul ce se punea la cale. De asemenea i-a amintit de o promisiune (neconsemnată de textul sacru) pe care i-o făcuse anterior că Solomon, fiul ei, va fi următorul rege. Nici nu a terminat ea bine de a fi formulat această cerere, că imediat a sosit Natan, după care Batşeba s-a retras. Natan a repetat vestea cu privire la complotul lui Adonia de a pune mâna pe împărăţie şi a întrebat dacă aceasta este dorinţa regelui. Apoi, când a chemat-o David pe Batşeba, a fost rândul lui Natan să se retragă. David a asigurat-o pe Batşeba că Solomon va fi într-adevăr succesorul său la tron, după care l-a instruit pe preotul Ţadoc, pe preotul Natan şi pe Benaia să-l ducă pe Solomon la Ghihon, un izvor situat în afara cetăţii, pe catârul regelui şi să-l ungă ca rege.

B. Ungerea lui Solomon la Ghihon

Întrucât mulţi susţin că Solomon a fost timp de doi ani coregent cu tatăl său, drept care trebuie să fi fost uns, aceasta este a doua ungere prin care era recunoscut ca domnitor unic. Acest ceremonial de ungere în public a lui Solomon de către preotul Ţadoc a produs multă bucurie în rândurile adepţilor lui David, însă multă consternare în tabăra lui Adonia şi a celor care benchetuiau împreună cu el. Când a auzit Adonia că Solomon ocupă deja tronul regal şi că David îşi manifesta recunoştinţa faţă de Domnul pentru aceasta, şi-a dat seama că complotul său a eşuat. Adonia s-a refugiat în cortul întâlnirii, apucând coarnele altarului, gest care avea menirea de a-i asigura scutirea de pedeapsă. Solomon a decretat că Adonia va fi cruţat dacă va fi găsit vrednic, dar că va fi pedepsit dacă va fi prins în viitor că a comis o nouă faptă rea, după care l-a trimis pe Adonia acasă.

C. Ultimele instrucţiuni pe care i le dă David lui Solomon

Dacă David în exil îl întruchipează pe Cristos în respingerea Sa din timpul actualei epoci a harului, atunci Solomon îl întruchipează ca Rege care va domni în slava Sa, în Mileniu. Când va reveni ca să-şi stabilească împărăţia, primul Său act va fi distrugerea duşmanilor Săi şi epurarea împărăţiei Sale de tot ce ofensează. Vedem o întruchipare a acestei acţiuni în capitolul 2.

Cu puţin timp înainte de a muri, David i-a dat o instrucţiune solemnă lui Solomon, îndemnându-l să fie ascultător de Domnul şi îndrumându-l să ia măsurile ce se cuvin cu privire la anumiţi oameni: despre Ioab i s-a spus că acesta trebuie sa moară pentru asasinarea lui Abner şi a lui Amasa. Apoi faţă de fiii lui Barzilai va trebui să se poarte cu bunătate, din pricina bunătăţii tatălui lor faţă de David când acesta fugea de Absalom. Iar Şimei va trebui, în cele din urmă, să moară pentru că l-a blestemat pe David, dar de amănunte se va ocupa Solomon. Sintagma: „a vărsat sângele războiului pe timp de pace" (v. 5b) este redată în NIV astfel: „vărsând sângele lor în timp de pace ca şi în timpul bătăliei."

După o domnie de patruzeci de ani, David a murit, fiind îngropat la Ierusalim

A. Epurarea opoziţiei de către Solomon (2:12-46)

Solomon s-a aşezat pe tronul tatălui său David, regatul său fiind puternic consolidat. Adonia s-a mâhnit pentru că i se refuzase tronul, deşi a trebuit sa recunoască că i se cuvenea lui Solomon, prin voia lui Dumnezeu (v. L5b). Nu se ştie dacă din nepricepere, sau în mod insidios, el i-a solicitat lui Solomon, prin intermediul Batşebei, ca Abişag, bona lui David, să-i fie dată de soţie. Solomon a privit această solicitare ca pe un preludiu la cererea de a i se da chiar împărăţia, drept care i-a ordonat lui Benaia să-l execute pe Adonia.

Imperiul lui Solomon: cele douăsprezece districte

De asemenea, regele l-a exclus pe Abiatar de la preoţie, negreşit pentru faptul că îl susţinuse pe Adonia în complotul său eşuat. Aceasta a împlinit parţial judecata lui Dumnezeu asupra casei lui Eli (vezi 1 Samuel 2:31-35). Când Ioab a aflat despre excluderea lui Abiatar, a căutat imediat scăpare la coarnele altarului. Benaia i-a poruncit să plece de la altar, dar Ioab a refuzat, exprimându-şi determinarea de a muri acolo. Benaia l-a executat rapid, ordonând să fie îngropat în casa sa din pustiu. În sfârşit erau răzbunate moartea lui Abner şi cea a lui Amasa. Altarul lui Dumnezeu nu oferea protecţie nici unei persoane care călca legea lui Dumnezeu.

Benaia a fost numit apoi în funcţia de comandant al armatei iar Ţadoc a preluat funcţia de preot deţinută anterior de Abiatar. Benaia îl slujise pe David încă din zilele lui Saul. A fost un om de mare curaj şi căpitanul gărzii personale a lui David (2 Samuel 20:23). Curajul său neînfricat a fost depăşit doar de loialitatea sa neclintită faţă de casa lui David. Curajul şi loialitatea ar trebui să-i caracterizeze de asemenea pe cei care îl slujesc pe Fiul mai mare al lui David, Domnul Isus Cristos.

Solomon nu a ordonat imediat executarea lui Şimei. Mai degrabă, l-a pus pe acesta sub un gen de arest la domiciliu, interzicându-i să părăsească cetatea. După trei ani, Şimei a plecat din Ierusalim, în căutarea a doi sclavi ce evadaseră şi se stabiliseră în Gat. Numai că procedând astfel Şimei a încălcat jurământul pe care îl obligase Solomon să-l rostească anterior, dovedind că nu era mai credincios faţă de Solomon decât fusese faţă de David. Când s-a întors acasă, regele i-a poruncit lui Benaia să-l omoare. Astfel Solomon şi-a consolidat împărăţia prin eliminarea agresivă a tuturor celor ale căror inimi nu erau alături de el. Ce a urmat a fost o domnie a păcii. Creştinul va cunoaşte pacea lui Dumnezeu în măsura în care va elimina din viaţa sa lucrurile care se opun domniei lui Cristos dinăuntru.

Solomon s-a căsătorit cu fiica Faraonului care conducea pe vremea aceea Egiptul. Căsătoria aceasta ar putea fi interpretată ca un gest de încredere din partea lui Solomon în eficacitatea alianţelor politice. Dar această căsnicie, deşi avea valoarea sa pe plan politic, s-a dovedit dezastruoasă pe plan spiritual şi, bineînţeles, a fost contrară legii poporului lui Dumnezeu. Din acest moment haremul lui Solomon a crescut, până când a ajuns să cuprindă sute de femei străine. Şi astfel Solomon a stabilit relaţii politice cu multe puteri străine, dar s-a înstrăinat de Domnul (11:1-8).

Înălţimile din aceste versete erau locuri în care oamenii se închinau Domnului. Însă şi aici găsim o îndepărtare de la lege, căci Dumnezeu rânduise ca oamenii să I se închine doar în locurile stabilite de El. Totuşi neconcordanţa este scuzată, pe motiv că nu exista o casă oficială de închinăciune, întrucât Silo fusese distrus de filisteni cam prin anul 1050 î.Cr., când a fost luat chivotul (1 Samuel 4). Ulterior, după ce a fost construit templul, oamenii au continuat să se închine de pe înălţimi, dar nu lui Dumnezeu, ci idolilor. Deşi chivotul se afla deja la Ierusalim, cortul era la Ghibeon (1 Cronici 21:29), la circa 10 km depărtare. Acolo a adus regele o mie de arderi-de-tot, probabil la începutul domniei sale.

Dumnezeu i S-a arătat lui Solomon la Ghibeon (Gabaon), întrebându-l care îi este dorinţa supremă. Regele a cerut o inimă pricepută ca să poată face faţă dificilei sarcini de a judeca şi guverna poporul Israel. Cererea a plăcut Domnului, care i-a dat lui Solomon ce a cerut, împreună cu bogăţii şi onoare, precum viaţă îndelungată, numai să umble el în ascultare de Domnul. Astăzi Dumnezeu oferă tuturor darul cel mai măreţ pe care l-ar putea cere cineva: pe Domnul Isus Cristos, „în care sunt ascunse toate comorile înţelepciunii şi cunoştinţei" (Coloseni 2.3).

Restul capitolului 3 ne prezintă o ilustrare a înţelepciunii regelui. Două prostituate s-au certat pentru a stabili care din ele este mama copilului rămas în viaţă, după ce copilul uneia dintre ele murise strivit de mama sa. Când Solomon a poruncit să fie tăiat cu sabia copilul în două părţi egale, mama adevărată a pruncului şi-a exprimat dorinţa ca acesta să fie cruţat, chiar dacă ea nu va avea parte de el, pe când celeilalte femei nu i-a păsat, zicând: „Să nu fie nici al meu, nici al tău; tăiaţi-l!" înţelepciunea etalată de Solomon în acest incident a ajuns la urechile întregului Israel, care s-a temut şi l-a respectat pe rege.

C. Administratorii lui Solomon (4:1-19)

Versetele acestea ne prezintă lista slujbaşilor de rang înalt de la curtea lui Solomon, echivalentul unui cabinet din vremea noastră: Azaria, nepotul lui Ţadoc, care se pare că i-a succedat în funcţia de mare preot; Elihoref şi Ahia, secretari de stat; Iosafat, arhivarul sau cronicarul; Benaia, comandatul oştirii; Ţadoc şi Abiatar, preoţii; Azaria, mai mare peste administratori; Zabud, prietenul lui Solomon; Ahişar, mai mare peste palat. Adoniram, mai mare peste taxe (forţa de munca). Numele „Abiatar" din versetul 4 ne prezintă o problemă, dacă este acelaşi cu omul pe care l-a demis Solomon în 2:27. Poate că a fost destituit după această perioadă. Sau - poate că şi-a păstrat titlul de preot, fără să-şi mai exercite atribuţiile preoţeşti. S-ar putea totuşi să fi fost un alt Abiatar (vezi 2 Samuel;8:l5-18), Matthew Poole comentează: Unii spun că aici sunt menţionaţi toţi slujbaşii de frunte ai lui Solomon, atât cei care erau ia data aceea în funcţie, cât .şi cei ce slujiseră anterior şi cei ce au venit după aceea, ei deducând acest lucru din versetele 11 şi 15, unde sunt menţionaţi doi oameni care s-au căsătorit cu două din fiicele lui Solomon, deşi acest lucru s-a petrecut mult mai târziu decât momentul descris acum.

Solomon a împărţit teritoriul Israelului în douăsprezece secţiuni, punând câte un guvernator peste fiecare din ele, care să strângă alimentele pentru populaţie. Fiecare district teritorial, în frunte cu slujbaşul său, avea datoria de - a furniza curţii proviziile necesare timp de o lună din an. Iuda nu este menţionată.

D. Solomon în toată splendoarea sa (4:20-34)

Sub Solomon regatul se întindea până la fluviul Eufrat, până în ţara filistenilor şi până la frontiera cu Egiptul (v. 21, 24). O mare parte a acestui teritoriu era formată din regate care plăteau tribut lui Solomon, nefiind considerate parte din Israel. Prin urmare, regatul lui Solomon nu a constituit împlinirea deplină a legământului palestinian (Genesa 15:18-21).

În continuare este descrisă splendoarea domniei lui Solomon: vastele sale provizii de alimente, miile de cai etc. Dar să nu uităm că pentru a putea întreţine acest huzur nemaipomenit, oamenii de rând trebuiau sa muncească din greu. plătind impozite grele. De asemenea să nu uităm că numărul mare de cai strâns de Solomon a constituit o încălcare a poruncii lui Dumnezeu (Deuteronom 17:16).

Înţelepciunea regelui este menţionată din nou. Solomon i-a întrecut pe toţi în înţelepciune. Înţelepţii menţionaţi în versetul 3.1 erau fiii lui Zerah (1 Cronici 2:6), Mahol (dansator) fiind pur şi simplu un apelativ. Etan a fost autorul Psalmului 89, Heman a scris Psalmul 88. Nu ştim nimic despre ceilalţi oameni. Solomon a rostit trei .mii de proverbe, dintre care doar o parte s-au păstrat în cartea Proverbe. Numărul cântecelor compuse de el s-a ridicat la o mie cinci, cel mai frumos fiind Cântarea Cântărilor. Din versetul 33 reiese că vastele sale cunoştinţe din diverse discipline i-au permis să aplice învăţăminte din natură în prezentarea înţelepciunii sale. Oameni de departe veneau să-l asculte.

1. Acordul încheiat de Solomon cu regele Hiram

Hiram, era regele neevreu al Tirului, calitate care îi conferea controlul asupra vastelor resurse de lemn din Liban. Fusese prieten cu David şi acum dorea să-şi arate aceeaşi prietenie faţă de Solomon. Prin urmare s-a decis ca el să-i furnizeze lui Solomon lemnul pentru construirea unui templu al Domnului. Solomon trimitea lucrători în Liban, la nord de Israel, care să lucreze la exploatările forestiere. Buştenii erau transportaţi până la Marea Mediterană, de unde sub formă de plute ajungeau în portul Iopa, urmând ca de acolo să fie căraţi până la Ierusalim. Ca plată pentru cheresteaua furnizată, Solomon îi asigura casei lui Hiram alimentele necesare an de an.

Pentru a obţine braţele de muncă necesare pentru o operaţie de asemenea amploare cum era tăierea copacilor, Solomon a înrolat la corvoadă treizeci de mii de bărbaţi din Israel, cerându-le să se ducă în Liban în schimburi de câte zece mii pe lună. Pe lângă oamenii aceştia, regele mai avea optzeci de mii de sclavi canaaniţi (Ghebaliţi) care lucrau în carierele de piatră din Israel, pregătind piatra pentru templu (cf. v. 15; 2

Cronici 2; 17, 18). De asemenea avea şaptezeci de mii care cărau poveri.

Masivele operaţiuni de construcţie ale lui Solomon presupuneau folosirea din plin a muncii sclavilor (cf. 9:15-22). Dar chiar şi atunci braţele de muncă s-au dovedit insuficienţe, Solomon fiind nevoit să înroleze în aceste munci pe israeliţii nativi (probabil nu si pe cei din tribul lui Iuda), dar nu ca sclavi, ci ca muncitori obligaţi să participe la această corvoadă. Israeliţii, înzestraţi cu ascuţitul lor simţ de independenţă, şi-au exprimat resentimentele energice faţă de această obligativitate, întreaga chestiune ducând la acute dezbinări în cadrul împărăţiei (12:4). Cât de necesar este să avem înţelepciune divină în toate chestiunile şi să nu trecem cu brutalitate peste sensibilităţile şi bunăstarea altora!

În versetul 1, se spune ca lucrarea de zidire a templului a început la 480 de ani după ieşirea din Egipt. Dacă Solomon a început să construiască în 967/66 î.Cr., atunci anul exodului a fost 1446/47 î.Cr. Totuşi datele acestea nu pot fi stabilite cu precizie. Există multe puncte de vedere divergente între cărturari pe această temă, dar 1446 î.Cr. este foarte aproape de data timpurie a exodului.

Detaliile privitoare la planul templului, prezentate în capitolul 6, au uneori un caracter tehnic de mare complexitate, cititorului fiindu-i greu să-şi formeze o imagine exactă a edificiului. Dar în mare ştim că templul a fost construit după următorii parametri: Lungimea de 90 de picioare (27 metri), lăţimea de 30 de picioare (9 metri) şi înălţimea de 45 de picioare (respectiv 13,7 metri). Templul era împărţit în două încăperi. Prima era sanctuarul (sfântul lăcaş), cu dimensiunile de 60 de picioare lungime, 30 de picioare lăţime şi 45 de picioare înălţime (v. 2, 17). Ferestrele prevăzute cu zăbrele, situate probabil în partea superioară a zidului, asigurau lumina templului şi gurile de aerisire (v. 4). A doua cameră era sanctuarul dinăuntru, de 30 de picioare lungime, 30 picioare lăţime şi 30 de picioare înălţime. Pridvorul adăuga încă 30 de picioare la lungimea templului în partea de est sau în faţă, fiind ridicat cu 15 picioare deasupra terenului. În partea de nord, vest şi sud erau trei nivele de camere pentru preoţi. Acestea înconjurau zidurile templului, dar nu făcea parte integrantă din el.

Tot lemnul şi piatra pentru templu au fost prelucrate conform specificaţiilor exacte la cariera de piatră, fiind apoi transportate la Ierusalim unde erau asamblate element cu element fără să se recurgă la scule de fier (v. 7). Astfel templul a fost ridicat în tăcere, exact aşa cum este înălţat astăzi templul viu al lui Dumnezeu. Versetele 8 şi 10 descriu intrarea în camerele laterale şi înălţimea fiecărui cat (7,5 picioare). Versetul 9 descrie acoperişul întregului templu.

Cuvântul Domnului a venit cu mult har la Solomon în timpul construcţiei, promiţându-i confirmarea legământului davidic şi faptul că Dumnezeu va locui în templu printre copiii lui Israel, dacă regele va fi ascultător (v. 11-13). Interiorul edificiului era căptuşit cu scânduri de cedru, îmbrăcate în aur curat. Nici o piatră nu putea fi văzută. Pietrele, tăiate cu atâta măiestrie şi precizie, nu puteau fi văzute deloc. Spurgeon face o aplicaţie spirituală pe această temă: Până şi pietrele de temelie nu erau aspre şi brute, ci cioplite atent şi de mare preţ. Dumnezeu pretinde ca tot ce se face pentru El să fie făcut bine. Lui nu-i pasă atât de mult de ceea ce place ochiului omenesc, pe cât îşi găseşte desfătarea în frumuseţea acelor pietre .vii din templul Său spiritual, care sunt ascunse de privirile observatorilor.

De o parte şi de alta a chivotului, în sanctuarul dinăuntru, erau doi heruvimi sculptaţi, poleiţi cu aur. Aripile lor întinse făceau atingere în vârful lor. Aceştia nu sunt identici cu heruvimii de pe scaunul îndurării (Ex. 25:18; 37:9).

În tot templul nu se vedea decât aur.

Uşile rabatabile ce conduceau la sanctuarul interior sunt descrise în versetele 31 şi 32. Camerele erau despărţite de asemenea de o catapeteasmă care acoperea partea din interior a uşilor sanctuarului dinăuntru - 2 Cronici 3:14. Uşile principale care conduceau în sanctuar sunt descrise în versetele 33-35.

În faţa templului se afla curtea interioară a preoţilor. Exista un zid scund între ea şi curtea exterioară. Acest zid era alcătuit din trei rânduri de piatră cioplită şi un rând de grinzi de cedru. În curtea interioară se afla un altar uriaş de bronz pentru jertfe, un lighean uriaş folosit de preoţi pentru curăţire şi zece lighene mai mici (cap. 7). Curtea exterioară era destinată poporului Israel.

Construcţia templului a început în anul al patrulea al domniei lui Solomon şi a fost terminată şapte ani mai târziu.

Firul narativ ne prezintă în continuare construirea casei lui Solomon şi a celorlalte clădiri regale, incluse în curtea mare. Construirea casei lui Solomon sau a palatului regal a durat treisprezece ani. El a fost amplasat în partea de sud-est a templului, în afara zidului curţii interioare. Unii cred că faptul că a durat cu şase ani mai mult pentru construirea palatului decât a templului ar sugera o mai mare preocupare din partea lui Solomon pentru sine decât pentru slava lui Dumnezeu. Pe de altă parte, poate că zidirea templului a durat doar şapte ani din pricina râvnei lui Solomon ca Dumnezeu să aibă un loc al Său şi, prin urmare, miile de muncitori ai săi au ridicat „un templu sfânt" (pentru Domnul) într-un ritm mult mai rapid.

Casa Pădurii din Liban (v. 2-5) se afla în porţiunea de sud a curţii mari. Trăsătura ei principală consta în numărul mare de stâlpi de cedru din interiorul ei. Poate de aceea a primit denumirea aceasta neobişnuită. Nu ştim precis care era funcţia acestui edificiu, dar deducem de la 1 Regi 10:17 că era o casa a armelor. În imediata vecinătate a Casei Pădurii Libanului, la nord, se afla Pridvorul Coloanelor (v. 6). Era probabil intrarea în Sala Judecăţii şi sala tronului (v. 7). Lipit de palatul regal se afla casa fiicei lui Faraon, unde se presupune că se afla şi haremul regal (v. 8). Toate clădirile erau din blocuri costisitoare de piatră tăiate la dimensiune. De asemenea, zidul din jurul curţii mari era alcătuit din trei rânduri de blocuri de piatră acoperite cu grinzi de cedru.

O altă perspectivă a acestor versete vede Casa Pădurii din Liban, Sala Stâlpilor şi Sala Tronului (Sala Judecăţii) ca făcând parte din palat. Sala creată pentru fiica lui Faraon era lipită de reşedinţa regală.

4. Mobilierul templului (7:13-51)

Huram de aici (ortografiat Hiram în Evrei şi în KJV) nu trebuie confundat cu regele Tirului, cu acelaşi nume. Personajul de aici era un meşter cu descendenţă evreiască ce locuia în Tir.

În continuare sunt descrişi cei doi stâlpi uriaşi de bronz care stăteau la intrarea în templu. Unul se numea Iachin (El va stabili) celălalt Boaz (în El este tărie). În vârful fiecărui stâlp era un capitel frumos lucrat. Deşi detaliile fizice ale acestor stâlpi sunt date în textul biblic, nu ni se spune care a fost semnificaţia spirituală ce stătea în spatele lor. Cineva a remarcat că stâlpii din templul viu al lui Dumnezeu din zilele noastre sunt credincioşii cu un caracter sfânt (Galateni 2:9). Textul de la Apocalipsa 3:12 este promisiunea lui Dumnezeu că cei care vor birui vor fi făcuţi stâlpi în templul Său ceresc pentru toată veşnicia.

Marea de bronz turnat era un lighean uriaş amplasat în curtea interioară. Sau un bazin foarte mare, susţinut de boi de bronz şi situat între templu şi altar, dar către sud (2 Cronici 4:10). Ea asigura apa cu care să-şi spele preoţii mâinile şi picioarele.

Pe lângă ligheanul mare mai erau zece lighene mai mici, susţinute de cărucioare cu patru roţi sau stative. Nu se spune nimic despre altarul de bronz decât când ajungem la 8:64, deşi şi acesta se afla în curtea interioară

Muram a supravegheat construirea tuturor pieselor din bronz lustruit ce se foloseau la templu, inclusiv căldările, lopeţile şi oalele din templul propriu-zis. Articolele din bronz au fost turnate în matriţe de lut, într-o manieră similară cu tehnica din zilele noastre (v. 46).

Mobilierul şi toate uneltele din templul sfânt au cuprins şi altarul de aur al tămâierii, masa de aur, cele zece mese aurite cu pâinea punerii înainte (2 Cronici 4:8), cele zece sfeşnice de aur curat şi toate sculele de aur.

David făcuse din timp pregătiri minuţioase pentru templul căruia nu i s-a permis să-l construiască. Solomon a adus aceste comori în templu pentru a putea fi folosite şi păstrate în siguranţă.

Diferenţele dintre acest capitol şi 2Cronici 2.4 sunt discutate în notele asupra cărţii 2Cronici.

F. Dedicarea templului

Odată terminat templul, pasul următor a fost să se aducă chivotul legământului dintr-un sector al Ierusalimului cunoscut sub denumirea de Cetatea lui David sau Sion în templul de pe muntele Moria. Acest lucru s-a petrecut la aproape un an după terminarea lucrărilor de construcţie (cf. v. 2 cu 1 Regi 6:37, 38).

Cu puţin timp înainte de Sărbătoarea Corturilor a avut loc o sărbătoare naţională şi chivotul, cortul şi ustensilele sfinte au fost aduse în templu de preoţi şi leviţi. Apoi au fost aduse ca jertfă multe oi şi mulţi boi.

Chivotul a fost aşezat în Locul Preasfânt. Într-o privinţă pe care n-o înţelegem, capetele drugilor se puteau vedea din locul sfânt, dar nu puteau fi văzute de afară, de pe pridvor. Drugii nu au fost scoşi, aşa cum se spune în versiunea KJV (v. 8). În această perioadă singurele lucruri care se mai găseau în chivot erau cele două table de piatră cu cele Zece Porunci. Nu ni se spune ce s-a întâmplat cu vasul cu mană sau cu toiagul lui Aaron care a înflorit (Ev. 9:4).

De îndată ce chivotul (care îl întruchipează pe Cristos) a primit locul ce i se cuvenea, norul de slavă, semnificând prezenţa divină, a umplut templul. Preoţii nu au putut să-şi îndeplinească atribuţiile din pricina faptului că slava Domnului a umplut templul.

Când s-a terminat totul, Solomon i s-a adresat Domnului. Dumnezeu spusese că El va locui în întuneric dens. Acum Solomon I-a zidit o casă strălucită, cu Locul preasfânt în care nu exista nici o sursă de lumină decât slava lui Dumnezeu însuşi.

Cu obişnuitul său spirit pătrunzător, Matthew Henry comentează: El S-a arătat gata să asculte rugăciunea pe care se pregătea s-o facă Solomon. Dar nu numai atât, ci El chiar Şi-a stabilit reşedinţa în această casă, pentru ca toţi oamenii rugativi să fie încurajaţi să-i prezinte cererile lor. Dar slava lui Dumnezeu a apărut într-un nor, un nor întunecat, care semnifica:

(1) întunericul acelei dispensaţii în comparaţie cu lumina evangheliei, prin care, cu faţa deschisă, noi privim, ca într-o oglindă, slava Domnului.

(2) întunericul actualei noastre stări în comparaţie cu clipa în care Îl vom vedea pe Dumnezeu şi vom fi umpluţi de bucuria cerului, când se va dezvălui slava divină. Acum nu vedem decât ceea ce nu este El, dar atunci îl vom vedea aşa cum este.

În continuare regele s-a îndreptat spre popor ca să-l binecuvânteze. El a relevat împlinirea promisiunii pe care i-a făcut-o Dumnezeu lui David cu privire la templu şi şi-a exprimat satisfacţia că chivotul legământului avea acum un loc bine stabilit.

Rugăciunea de dedicare este consemnată în versetele 22-53. După. ce a preamărit pe Dumnezeu pentru că Şi-a ţinut legământul încheiat cu David cu privire la templu, L-a rugat pe Domnul să împlinească un alt legământ pe care l-a încheiat cu David - promisiunea că nu va înceta să existe un urmaş al lui David care să ocupe tronul Israelului.

Deşi Solomon şi-a dat seama că nici un templu de pe pământ nu e adecvat să-L poată cuprinde pe Dumnezeu cel Atotputernic, totuşi el s-a rugat ca Domnul să recunoască acest templu şi ca ori de câte ori el sau vreunul din poporul Israel I se va adresa lui Dumnezeu acolo, El să audă şi să ierte.

Apoi regele a enumerat cazuri concrete în care era deosebită nevoie de răspunsul Domnului.

1. În procese în care se făceau jurăminte, probabil pentru faptul că nu existau probe concrete, Dumnezeu era rugat să pedepsească pe vinovat şi să răsplătească pe cel nevinovat (v. 31, 32).

2. Când armata, lui Israel va avea parte de înfrângere din pricina păcatului, Dumnezeu era rugat să ierte şi să-i readucă pe israeliţi în ţară, după ce şi-au mărturisit păcatul (v. 33, 34).

3. În vremuri de secetă, Dumnezeu era rugat să trimită ploaie când oamenii se vor fi smerit înaintea Lui cu pocăinţă (v. 35, 36).

4. Dacă foametea, ciuma, rugina, mălura, lăcustele şi omizile sau orice altă calamitate ar cădea peste ei, Dumnezeu era rugat să onoreze rugăciunile făcute către El, cu faţa spre templu, şi să ierte ţara (v. 27-40).

5. Dacă un străin (neevreu), care s-a convertit la iudaism, se va ruga lui Dumnezeu, atunci Dumnezeu este rugat să răspundă la rugăciunea unui atare prozelit (v. 41-43).

6. Rugăciunile pentru ca să îi se dea izbândă în luptă au fost anticipate de Solomon, el rugându-L pe Domnul să ia aminte la asemenea cereri (v. 44, 45).

7. Vorbind în termeni profetici, Solomon a prevăzut apoi timpul când Israel ar putea fi dus în captivitate din pricina păcatului. El L-a rugat pe Domnul să asculte rugăciunea de pocăinţă şi să-i facă pe asupritori să se poarte cu îndurare faţă de ei. Oare nu erau israeliţii poporul Său, pe

care El l-a izbăvit din Egipt? Versetele acestea şi-au găsit împlinirea în captivitatea babiloneană şi mai târziu în repatrierea ce a urmat sub decretul lui Cirus (v. 46-53).

După ce s-a rugat lui Dumnezeu, Solomon a binecuvântat poporul, făcând o cerere fierbinte ca să aibă parte de prezenţa lui Dumnezeu şi să fie învredniciţi să-I rămână credincioşi şi să fie martorii Săi printre naţiunile pământului.

Benedicţia lui Solomon, ca de altfel întreaga lui rugăciune, denotă o imensă apreciere a marilor adevăruri spirituale:

Dumnezeu este întru totul demn de încredere. „Nici un cuvânt nu a rămas neîmplinit" - Ce mărturie!

Trecutul este chezăşia viitorului. Întrucât Dumnezeu nu se schimbă (cf. Ev. 13:8), putem să ne bizuim pe faptul că aşa cum S-a arătat El pe sine a fi în trecut aşa va fi El faţă de noi în prezent şi în viitor (cf.Ios. 1:5).

Omul are nevoie de Dumnezeu în viaţa de ucenicie, adevăr pe care Ieremia l-a cunoscut şi pentru care a dat seama (vezi Ier. 10:23; 17:9). Chiar imboldul voinţei libere a omului provine tot de la Dumnezeu - ceea ce trebuie să fie unul din cele mai mari paradoxuri! Comparaţi activitatea Duhului Sfânt în Ioan 16:8-11.

Noi avem trebuinţă în fiecare zi de ajutorul lui Dumnezeu („cum va cere fiecare zi,"). Şi asta pentru că El nici nu dormitează, nici nu doarme (Ps. 121:4)!

Grija manifestată de Dumnezeu pentru copiii Săi nu are niciodată scopul de a le oferi satisfacţie egoistă, ci se arată pentru ca alţii să poată ajunge să-L cunoască pe El.

Având în vedere toate acestea, mai este posibil să nu-I acordăm Lui loialitatea şi ascultarea noastră absolută?

Rugăciunea aceasta e consemnată şi la 2Cronici 6 (vezi notele aferente), cu următoarele deosebiri: La 2Cronici Solomon şi-a încheiat rugăciunea cu trei cereri (2Cronici 6:40-42), pe care textul din 1 Regi le omite; la 1 Regi Solomon a binecuvântat poporul (v. 54-61), dar 2 Cronici nu menţionează acest lucru.

Din numeroasele animale care au fost jertfite, unele au fost întrebuinţate ca hrană pentru mulţimea mare de oameni care s-a strâns (v. 65). Întrucât altarul de bronz nu era suficient de încăpător pentru a primi toate arderile-de-tot, Solomon a consacrat un loc în mijlocul curţii unde au putut fi aduse Domnului celelalte ofrande. Această măreaţă celebrare a fost marcată de bucurie, închinăciune şi mulţumiri aduse Domnului. Dintre miile de animale înjunghiate, nici unul nu a fost adus ca jertfă pentru păcat sau pentru fărădelege.

În acest timp Solomon a ţinut Sărbătoarea Corturilor, împreună cu israeliţii, unii dintre ei venind de departe din nord, de la intrarea în Hamat, în apropiere de teritoriul tribului Dan, şi din sud, de la Pârâul Egiptului. Sărbătoarea Dedicării şi Sărbătoarea Corturilor au durat împreună paisprezece zile.

Apoi israeliţii s-au întors ta casele lor, plini de bucurie în inimile lor. 2 Cronici 7:9 spune că s-a ţinut o adunare solemnă în „ziua a opta," pe când versetul 66 spune că oamenii au fost trimişi acasă în „ziua a opta." John Haley armonizează aceste două variante după cum urmează:

Sărbătoarea corturilor începea în ziua a cincisprezecea a lunii şi se sfârşea în ziua a douăzeci şi doua, încheindu-se cu o „convocare sfântă" în „ziua a opta" (Lev. 23:33-39), când, la sfârşitul ei, Solomon a trimis poporul acasă, această trimitere intrând în vigoare a doua zi dimineaţa, adică în a douăzeci şi treia zi (2Cronici 7:10).

1. Legământul său de la Dumnezeu (9:1-9)

Dumnezeu a răspuns la rugăciunea lui Solomon, spunându-i că va accepta templul, considerându-l o casă a Sa şi că va aşeza numele Său acolo pe veci. Deşi templul lui Solomon nu mai există de multă vreme, Dumnezeu încă va locui într-un templu la Ierusalim, când Se va întoarce Domnul Isus ca să-Şi stabilească împărăţia Sa mondială. Între timp, Dumnezeu locuieşte în templul trupului credinciosului şi al bisericii.

Cât despre familia lui Solomon, Dumnezeu a promis că descendenţi ai lui Solomon şi ai fiilor săi vor sta întotdeauna pe tronul Israelului, dacă vor asculta de Domnul. Dar dacă se vor îndepărta de Dumnezeul cel viu şi vor cădea în idolatrie, atunci El îi va trimite în exil, va distruge templul şi va face Israelul de râs şi de pomină printre toate celelalte popoare [printre Neamuri]. Templul se va preface într-un morman de ruine, uimindu-i pe cei ce vor vedea pustiirea sa.

2. Darurile pe care i le-a dat lui Hiram

În legătură cu acest paragraf, unii comentatori sunt de părere că Solomon a luat cu împrumut de la Hiram suma de o sută douăzeci de talanţi de aur (v. 14) pentru finanţarea cuprinzătorului său program edilitar şi că i-ar fi dat lui Hiram, drept gaj, douăzeci de cetăţi din Galileea. Ajutorul pe care i l-a acordat Hiram anterior (v. 1 la) l-a determinat pe Solomon să îndrăznească să-i solicite acest împrumut. Dar când Hiram a văzut cetăţile respective, a fost dezamăgit, numindu-le „Ţara Cabul" (adică nesatisfăcătoare, murdare sau gunoi; textual: bune de nimic, text marginal NKJV). Din 2 Cronici 8:2 reiese că Solomon ar fi răscumpărat aceste cetăţi prin rambursarea datoriei.

3. Supuşii săi şi jertfele (9:15-25)

Versetele 15-22 ne oferă o relatare (iar nu „motivul" cum se spune în versiunile KJV şi NKJV) cu privire la munca forţată utilizată de Solomon în programul său edilitar. Hazor, Meghido şi Ghezer erau trei cetăţi pe care Solomon le-a fortificat în scopul apărării. Hazor, situată în nord, asigura apărarea flancului de nord al Palestinei. Meghido era o cetate importantă din centrul şi nordul Palestinei, situată cu faţa spre câmpia Esdraelon, la intersecţia unor importante rute comerciale, având rol cheie în asigurarea apărării Văii Iordanului (dinspre sud) şi a Câmpiei Centrale (dinspre nord). Ghezer era situată la vest de Ierusalim pe ruta comercială principală stabilind legătura între interiorul ţării şi regiunile de coastă ale Filistiei. Toţi captivii neevrei din versetul 20 făceau parte din braţele de muncă forţată. Copiii lui Israel nu intrau însă în această categorie, ei nefiind robi. Pentru buna desfăşurare a lucrării lui Solomon existau cinci sute cincizeci de supraveghetori.

„Milo" pe care l-a construit Solomon a fost un gen de fortificaţie a Ierusalimului, de care s-a ocupat după ce s-a încheiat construirea palatului fiicei lui Faraon.

Solomon a adus jertfe Domnului de trei ori pe an, în cadrul a trei sărbători principale: Pâinea Nedospită, Săptămânile (Rusaliile) şi Corturile (2 Cronici 8:13).

4. Flota sa

Regele Solomon avea o flotă de corăbii la Eţion Gheber, port la Golful Aqaba, în apropiere de Elat. Împreună cu corăbiile acestea Hiram a trimis câţiva servitori de-ai săi la Ofir (nu se cunoaşte locul exact - unii spun că era în sudul Arabiei, unii în India iar alţii susţin că era în Africa). Aceştia i-au adus regelui Solomon patru sute douăzeci de talanţi de aur.

5. Vizita pe care i-a făcut-o Regina din Seba

Scopul urmărit în capitolul 10 este etalarea gloriei lui Solomon. De la vasele pentru băut la vasele pentru navigat, de la tronul de fildeş la carele sculptate, Solomon avea tot ce-şi putea dori inima omenească, în cantităţi ameţitoare. Regina din Seba, acea fiică a opulenţei, a fost copleşită peste măsură de înţelepciunea lui Solomon şi de splendoarea împărăţiei sale. Acest lucru a împlinit promisiunea Domnului, care stătea la baza a tot ce poseda Solomon (3:11-13).

Regina din Şeba (probabil Saba, din sudul peninsulei Arabia) a venit sa pună la încercare înţelepciunea lui Solomon, punându-i întrebări dificile, la toate acestea Solomon răspunzând (v. 3a). Când a văzut ea strălucirea împărăţiei sale, a trebuit să recunoască faptul că deşi tot ce auzise despre Solomon era minunat, nu i se spusese nici pe jumătate. Regina din Şeba i-a dat regelui Solomon în dar aur şi abundenţă de mirodenii. Apoi, după ce a primit ea însăşi daruri din partea regelui Solomon, s-a întors în ţara ei.

6. Bogăţiile sale (10:14-29)

Ajutorul acordat de Hiram lui Solomon a constat nu numai din aurul de Ofir, ci şi din mari cantităţi de lemn de santal şi pietre preţioase. Solomon şi-a etalat geniul şi pe planul schimburilor comerciale.

Aurul era atât de răspândit, încât Solomon l-a folosit chiar la confecţionarea unor scuturi pe care le-a atârnat în Casa Pădurii din Liban. Tronul său de fildeş era acoperit cu aur curat. De o parte şi de alta a tronului se afla câte un leu sculptat. De asemenea de o parte şi de alta a celor şase trepte din faţa tronului era câte un leu. Argintul era considerat în vremea lui Solomon drept un metal de valoare relativ mică. Vasele comerciale ale lui Solomon aduceau nu doar aur şi argint, ci şi articole exotice de import cum ar fi fildeş, maimuţe şi păuni.(Termenul din original redat prin „păuni" în KJV este în general tradus acum prin maimuţe (NKJV) sau babuni (NTV). Regii din vechime aveau de fapt păuni, ceea ce l-a determinat probabil pe Ieronim să aleagă termenul „păuni" în Vulgata, traducerea sa în limba latină.)

Bogăţiile şi înţelepciunea lui Solomon i-au adus o faimă mondială. Din toate părţile primea daruri de la admiratorii care veneau în vizită.

Se aminteşte în textul sacru că Solomon a făcut investiţii uriaşe în cai şi care de luptă. Keveh (Keveh (transliterat şi prin Kue) a fost tradus prin „ţesătură de in" în KJV deoarece în secolul al şaisprezecelea când s-a făcut traducerea, nu se ştia ca este numele unei localităţi.), însemnând probabil Cilicia, era vestită pentru caii săi. Solomon nu s-a mulţumit doar să achiziţioneze care şi călăreţi, precum şi caii pentru apărarea ţării, ci i-a şi exportat în alte ţări.

Deşi nu se menţionează aici, luxul şi extravaganţa care a marcat domnia lui Solomon au fost posibile doar printr-o fiscalitate excesiv de mare, ceea ce a dus ulterior la mari disensiuni în cadrul regatului (12:3-15). „Fiscalitatea," scrie J. R. Lumby, „trebuie să fi fost zdrobitor de mare, aşa încât toată splendoarea şi luxul acesta oriental era găunos pe dinăuntru. Solomon a fost pentru evrei echivalentul lui Ludovic al paisprezecelea." Această acumulare de bogăţii şi cai a constituit o încălcare a Cuvântului lui Dumnezeu (Deuteronom 17:16, 17).

H. Eşecurile lui Solomon şi moartea sa

Deuteronom 17:17 îi interzicea regelui Israelului să se căsătorească cu soţii păgâne. Gradul în care Solomon a nesocotit această poruncă importantă este de-a dreptul şocant. Consecinţa a fost exact cea prezisă: Soţiile sale l-au abătut, făcându-l să se dedea la idolatrie.

Versetul 4 înseamnă că inima regelui David fusese cu totul a Domnului Dumnezeului său, în ce priveşte păzirea sa de idolatrie, dar Solomon nu a păşit pe urmele tatălui său în această privinţă. El a zidit altare idolatre pe Muntele Măslinilor, în partea de est a Ierusalimului.

Regii şi Profeţii lui Israel şi Iuda

Dumnezeu i s-a arătat lui Solomon de două ori până acum - în Ghibeon (3:5) şi în Ierusalim cu prilejul dedicării templului (9:2). Acum Dumnezeu spune că, din pricina idolatriei lui Solomon, regatul va fi smuls din mâinile lui şi dat unuia din servitorii lui. Dar acest lucru nu se va întâmpla în timpul vieţii lui Solomon, după cum nu toate triburile vor fi îndepărtate din casa lui David. Un trib (Beniamin, Iuda rămânând de la sine înţeles - 12:23) va fi dat fiului lui Solomon.

În continuare sunt prezentaţi trei din adversarii lui Solomon. Primul a fost Hadad, un prinţ edomit, care se refugiase în Egipt când Ioab a omorât toţi edomiţii de parte bărbătească. El a fost tratat omenos de Faraon, care i-a şi dat-o de nevastă pe sora reginei Tahpenes. Când a auzit Hadad că David şi Ioab au murit, a obţinut, cu greu, permisiunea lui Faraon să revină în Edom. De acolo el a lansat operaţiuni militare împotriva lui Solomon, atacând din sud.

Al doilea adversar, a fost Rezon, care scăpase cu viaţă când David i-a omorât pe cei din Zoba. El a devenii apoi liderul unei bande de luptători care atacau prin surprindere. Ulterior el a înfiinţat un regat independent la Damasc, devenind o puternică ameninţare militară din nord pentru Solomon. Damasc purtase jugul lui Israel de când David capturase această cetate şi staţionase trupe acolo (2 Samuel 8:5, 6). Pierderea Damascului, principalul oraş-stat al Siriei, a fost deosebit de mare, deoarece regatul Siriei s-a dovedit un ţepuş în coasta Israelului în veacurile următoare.

Al treilea adversar a fost servitorul menţionat de Dumnezeu în versetul 11: Ieroboam fiul lui Nebat, din tribul lui Efraim. Solomon îi încredinţase o funcţie de răspundere în construirea lui Milo. E de conceput că puterea primită de Ieroboam a trezit în el dorinţa de a domni peste întreg Israelul.

Într-o zi Ieroboam s-a întâlnit cu un profet pe nume Ahia. Pe când cei doi era singuri pe câmp, Ahia a apucat haina nouă a lui Ieroboam şi a sfâşiat-o în douăsprezece părţi. Apoi i-a dat lui Ieroboam zece părţi, ca semn al faptului că Dumnezeu îi va dărui stăpânirea peste zece triburi ale Israelului. De asemenea i-a explicat că un trib (Beniamin) va fi lăsat fiului lui Solomon (Iuda fiind de la sine înţeles că va aparţine fiului lui Solomon - 12:23) şi ca împărăţia nu va fi divizată decât după moartea lai Solomon. Dacă Ieroboam va asculta de Domnul, va avea asigurate binecuvântarea şi ajutorul Domnului. Observaţi limitele pe care le-a impus Dumnezeu asupra lui Ieroboam: el urma să primească zece triburi, nu întreaga Împărăţie; el urma să preia puterea abia după moartea lui Solomon; Dumnezeu va asigura trăinicia casei lui Ieroboam numai dacă acesta va asculta de Domnul şi-L va urma întru totul.

Se pare că Ieroboam s-a răzvrătit pe când Solomon mai era în viaţă, drept care a fost nevoit să fugă în Egipt ca să scape de mânia regelui, rămânând acolo până la moartea lui Solomon. În loc să recunoască păcatul său şi să se pocăiască, Solomon a încercat sa zădărnicească Cuvântul lui Dumnezeu prin tentativa de eliminare a lui Ieroboam. Dar orice luptă împotriva lui Ieroboam era o dovadă de nechibzuinţă zadarnică, din start, deoarece acesta era de acum moştenitorul uns de Dumnezeu al triburilor din nord. După cum Saul nu reuşise în încercarea de a-l ucide pe succesorul său, David, tot aşa Solomon nu a izbutit să-i omoare pe Ieroboam.

Triburile peste care avea să domnească Ieroboam au fost următoarele: Ruben, Dan, Neftali, Gad, Aşer, Isahar, Zabulon, Efrain, Manase şi porţiuni din triburile Levi şi Simeon. Triburile peste care avea să domnească fiul lui Solomon erau: Iuda, Beniamin şi porţiuni din triburile Levi şi Simeon. În cea mai mare parte, Levi (2Cronici 11:13-16) şi Simeon au fost loiale lui Iuda.

Cartea faptelor lui Solomon a fost probabil cronica oficială a domniei sale, dar cu siguranţă nu s-a înscris în textul sacru al Scripturii.

După o domnie de patruzeci de ani, Solomon a murit, fiind îngropat la Ierusalim. A fost urmat la tron de fiul său Roboam. Începutul lui Solomon a fost mai bun decât sfârşitul său, de unde se vede că un start bun nu poate garanta că şi sfârşitul va fi bun. Deşi Solomon fusese înălţat pe culmile gloriei, el s-a cufundat apoi într-un abis de degradare morală şi idolatrie. O, dacă ar fi practicat regele ceea ce predicase în Eclesiastul 12:13, 14: “Să ascultăm încheierea tuturor învăţăturilor: Teme-te de Dumnezeu şi păzeşte poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată, împreună cu orice lucru ascuns, fie bun, fie rău.”

Roboam fiul lui Solomon a domnit în Iuda şaptesprezece ani (931/30-913 Î.Cr.; 1 Regi 12:20-24; 2 Cronici 11 şi 12).

Roboam s-a dus la Sihem ca să primească recunoaşterea de rege. Când a auzit că Solomon a murit, Ieroboam a revenit din Egipt, ducându-se şi el, împreună cu întreaga adunare a bărbaţilor Israelului, la Sihem. Israeliţii i-au dat un ultimatum lui Roboam - „Acum tu uşurează această aspră robie şi jugul greu pe care tatăl tău l-a pus peste noi. Şi îţi vom sluji." Pentru a putea întreţine opulenţa de stil oriental de la curtea sa, Solomon a recurs la munca forţată, impunând impozite grele asupra poporului. Prin urmare, oamenii au spus, de fapt: „Redu impozitele cu care ne-a asuprit tatăl tău, şi-ţi vom sluji. Altminteri ne vom revolta." Roboam a cerut trei zile timp de gândire, interval în care a consultat sfetnicii mai vârstnici. Aceştia l-au sfătuit să se poarte cu omenie faţă de oameni şi să le fie slujitor. Dar când i-a întrebat pe sfetnicii săi tineri, aceştia i-au dat un sfat diametral opus, spunând-i să-i amenințe pe oameni cu obligaţii şi mai apăsătoare! Într-o privinţă, degetul mic al lui Roboam avea să fie mai gros decât mijlocul lui Solomon. Dacă Solomon i-a bătut cu bice, Roboam a fost sfătuit să-i bată cu scorpioni (sau bice cu ţinte ascuţite).

Când Ieroboam şi adunarea Israelului au revenit a treia zi ca să li se spună ce a decis Roboam, au primit sfatul dat de tineri. Versetul 15 subliniază că acest curs al evenimentelor era de la Domnul, pentru ca El să-Şi împlinească cuvântul rostit prin Ahia Şilonitul (11:30-39). În acest moment israeliţii s-au răsculat împotriva lui Roboam, deşi unii dintre ei mai locuiau pe teritoriul lui Iuda. Roboam l-a trimis pe Adoram, nesuferitul dregător ce răspundea de munca forţată, ca să-i aducă înapoi la supunere pe aceşti israeliţi din urmă, dar ei l-au omorât cu pietre pe Adoram. Apoi poporul Israel l-a făcut pe Ieroboam rege. Deşi se spune în versetul 20 că numai tribul lui Iuda l-a urmat pe Roboam, e important să reţinem că Beniamin (v. 21), Simeon (Iosua 19:1b) şi cea mai mare parte a tribului lui Levi aparţineau lui Iuda.

Roboam şi-a propus sa zădărnicească acest lucru, declarând război împotriva Israelului, dar, în urma poruncii divine pe care a primit-o, a renunţat la acest plan. Dacă anterior ignorase sfatul bătrânilor, Roboam ascultă acum de sfatul Domnului, cruţând viaţa multor israeliţi. Cuvântul Domnului este cel care a decretat scindarea împărăţiei şi tot cuvântul Domnului a avut grijă ca ea să se facă fără vărsare de sânge.

Divizarea regatului

Istoria regatului divizat începe aici şi continuă în 2 Regi. Ieroboam a domnit peste cele zece triburi din nord, cunoscute îndeobşte ca „Israel" iar în scrierile profeţilor sub denumirea de „Efraim". Regatul acesta a avut o succesiune de nouă dinastii şi toţi regii din cadrul lor au fost răi.

Roboam a domnit peste regatul de sud, cunoscut sub denumirea de „Iuda." Regatul acesta a avut o singură dinastie.

Regii lui Israel şi Iuda

1	Dinastia Israel	Dinastia Iuda
	Ieroboam	Roboam
	Nadab	Abiam (Abila)
		Asa [bun]
2	Baeşa	
	Ela	Iehosafat [bun]
	Zimri	Iehoram (Ioram)
4	Omri-Tibni	Ahazia
	Ahab	Atalia - uzurpatoare
	Ahazia	Iehoaş (Ioaş) [bun]
	Ioram (Iehoram)	Amazia [bun]
5	Iehu	Uzia (Azaria) [bun]

	Iehoahaz	Iotam [bun]
	Ioaş (Iehoaş)	Ahaz
	Ieroboam II	Ezechia [bun]
	Zaharia	Manase
6	Şalum	Amon
	Menahem	Iosia [bun]
	Pecaia	Iehoahaz (Şalum)
8	Peca	Iehoiachim
		(Eliachim)
9	Hosea	Iehoiachin (Ieconia, Conia)
		Zedechia (Matania)

Fiecare rege a fost un descendent al lui David. Prin acest regat este stabilit dreptul legal al lui Cristos la tronul lui David, prin filiera lui Iosif, tatăl Său vitreg (vezi genealogia de la Matei 1). Fizic El a fost un Fiu al lui David prin Fecioara Maria, care a fost ea însăşi o descendentă a fiului lui David, Natan (vezi genealogia de la Luca 3). Câţiva din aceşti regi au fost reformatori de marcă, deşi cei mai mulţi dintre ei au fost răi.

Istoria regatului divizat se poate împărţi în patru etape. Prima, în care a existat o perioadă de conflict deschis, de la Ieroboam (1 Regi 12:1 până la Omri (1 Regi 16:28). A doua, când cele două regate s-au stabilizat, între ele existând o perioadă de destindere, de la Omri (1 Regi 16:29) la Iehu (2 Regi 9). A treia fază, de la Iehu la luarea în captivitate a Israelului de către Asiria (722 Î.Cr), a fost o perioadă de relativă independenţă (2 Regi 9-17). În fine, Iuda a rămas singurul regat supravieţuitor, până când a fost dusă şi ea în captivitate de către babilonieni în anul 586 Î.Cr. (2 Regi 18-25).

Regatul Israel nu a mai revenit niciodată în ţară ca naţiune. Iuda a rămas în captivitate timp de şaptezeci de ani, după care, în diverse grupe, a revenit la Ierusalim în număr destul de mare, cum se arată în cărţile Ezra şi Neemia. Triburile din sud au devenit astfel iarăşi o ţară, sub stăpânirea Neamurilor, timp de circa 500 de ani înainte de naşterea lui Cristos.

La încheierea istoriei Vechiului Testament evreii din ţară au fost supuşi regelui Persiei. Ulterior Persia a fost cucerită de Grecia iar evreii au fost sub stăpânirea acestei puteri mondiale. În fine, grecii au fost subjugaţi de imperiul roman, acesta fiind imperiul aflat la putere când Şi-a făcut Domnul intrarea pe scena lumii.

În studierea regatului divizat, studentul dă adesea peste aparente contradicţii ce pot fi explicate prin faptul că s-a recurs la metode diferite de calculare a duratei domniilor regilor Israelului şi Iudei. Un alt fapt important de care trebuie să se ţină seama este că adesea doi regi au domnit simultan, fiind coregenţi pentru o perioadă. Întregul subiect al cronologiei regilor a fost tratat expert şi amănunţit de Edwin R. Thiele în lucrarea sa The Mysterious Numbers of the Hebrew Kings

Vom studia regatul divizat în ordinea în care sunt enumeraţi regii, redând evenimentele semnificative din domnia fiecăruia. Datele sunt luate din cartea lui Thiele pe care tocmai am menţionat-o.

1. Centrele de religie falsă ale lui Ieroboam (12:25-33)

Primul rege al Israelului şi-a stabilit de la început capitala la Sihem, apoi a zidit cetatea Penuel, de partea cealaltă a Iordanului. Temându-se că poporul Israel va reveni la Ierusalim ca să se închine acolo în zilele când cădeau sărbătorile, alipindu-se din nou regelui regatului Iuda, el a stabilit propriul său sistem religios. Astfel a decretat că noile centre religioase în care să se închine oamenii vor fi Dan şi Betel, în fiecare din acestea înălţând un viţel de aur şi declarând aceşti idoli drept dumnezeii care au izbăvii Israelul din ţara Egiptului!

Ieroboam a înălţat de asemenea altare idolatre pe înălţimi. Apoi a iniţiat o nouă preoţie, cu participanţi din tot poporul, nu numai din tribul lui Levi, cum rânduise Domnul. A înfiinţat de asemenea un nou calendar religios, în cadrul căruia o mare sărbătoare era în ziua a cincisprezecea a lunii a opta, înlocuind astfel Sărbătoarea Corturilor, care cădea în luna a şaptea. El însuşi a uzurpat funcţia de preot, aducând jertfe pe altarul pe care l-a făcut la Betel.

Faptul că atâţia israeliţi au acceptat aceste schimbări radicale denotă că inimile lor erau departe de Domnul. Părinţii lor se închinaseră la un viţel de aur şi fuseseră pedepsiţi pentru asta (Exod 32). Solomon stabilise de asemenea locuri de închinăciune pe înălţimi şi plătise pentru asta prin pierderea împărăţiei (cap. 11). Core şi adepţii săi încercaseră să uzurpe preoţia şi plătiseră cu viaţa pentru această faptă (Numeri 16). Aceste inovaţii prin care Ieroboam încercase să-şi consolideze împărăţia nu au făcut altceva decât să-i asigure, în final, pierzarea. Cei a căror inimă bătea pentru Dumnezeu au fugit în Iuda (2 Cronici 11:14-16), lăsându-şi fraţii să-şi facă de cap, culegând apoi consecinţele practicării unei religii înfiinţate de om. Bine a spus cineva că „Ieroboam nu a meritat un post atât de bun [ca acela de rege], dar Israel a meritat un prinţ atât de rău!"

2. Ieroboam şi omul lui Dumnezeu (13:1-32)

Pe când Ieroboam aducea tămâie pe altarul din Betel, a fost trimis un om al lui Dumnezeu din Iuda să denunţe altarul idolatru. Acesta a prezis că un rege pe nume Iosia se va ridica în Iuda şi va arde pe altar preoţii idolatri. Împlinirea preoţiei din versetul 2 se găseşte în 2 Regi 23:15,16. Peste 300 de ani au trecut de la rostirea profeţiei până la împlinirea ei. Ca semn al certitudinii profeţiei, el a precizat că altarul se va crăpa în două şi cenuşa se va vărsa.

Când Ieroboam a întins mâna către profet, ordonând prinderea sa, mâna regelui s-a uscat. De asemenea altarul s-a despicat în două şi cenuşa s-a vărsat - semn prin care se prevestea condamnarea şi pierzarea religiei lui Ieroboam. Ca urmare a rugăciunii pe care profetul a binevoit s-o facă, mâna regelui a revenit la normal.

Dacă regele nu a putut să-l reducă la tăcere pe profet prin ameninţări, în continuare a încercat s-o facă prin câştigarea părtăşiei sale. Dumnezeu dăduse instrucţiuni stricte profetului ca nu cumva preotul să arate prin vreun gest al său că domnia rea a lui Ieroboam era câtuşi de puţin tolerată. Astfel, în conformitate cu instrucţiunile Domnului, profetul a refuzat să mănânce sau să bea cu Ieroboam. De asemenea la întoarcere, plecând de la Betel, a urmat un traseu diferit.

Pe drum a fost interceptat de un profet bătrân din Betel. La început omul lui Dumnezeu a refuzat ospitalitatea oferită de profetul vârstnic, pentru ca nu cumva prin aceasta să-şi arate în vreun fel simpatia pentru ceea ce se petrecea la Betel. Dar apoi bătrânul a afirmat că un înger i-a spus să-l omenească pe omul lui Dumnezeu şi această minciună a reuşit să-l convingă pe omul lui Dumnezeu să accepte ospitalitatea ce i se oferea.

Pe când mâncau ei împreună, Domnul i-a vorbit profetului bătrân din Betel, care i-a transmis apoi omului lui Dumnezeu mesajul primit de la Domnul. Din pricina neascultării sale, omul lui Dumnezeu va muri şi nu va fi îngropat împreună cu familia sa. Dacă această pedeapsă ni se pare cumva severă, să ne amintim că Dumnezeu se poartă mai aspru cu cei pe care îi iubeşte, cu cei care sunt purtătorii Săi de cuvânt şi cu cei care au avut parte de mari privilegii. Pe când se întorcea acasă, omul lui Dumnezeu a fost omorât de un leu. Contrar tuturor legilor naturii, leul şi catârul profetului au stat împreună de veghe asupra trupului neînsufleţit al profetului, ce zăcea pe drum.

Când a auzit profetul bătrân vestea, imediat şi-a dat seama că aceasta a fost judecata lui Dumnezeu pentru neascultarea omului lui Dumnezeu. S-a dus la locul tragediei, a transportat trupul său la Betel şi l-a îngropat în propriul său mormânt. Apoi le-a spus fiilor săi că doreşte să fie îngropat alături de omul lui Dumnezeu, demonstrând astfel că-şi dădea seama că sistemul idolatru din care făcea parte era sortit de Dumnezeu nimicirii.

3. Preoţia falsă a lui Ieroboam

Regele Ieroboam a persistat în răutatea sa, făcând preoţi din toate categoriile de oameni şi slujind el însuşi ca preot. Acest păcat a fost în cele din urmă cauza distrugerii dinastiei lui Ieroboam, după cum relevă şi Irving L. Jensen: Regele Ieroboam trebuia să fi văzut cum arată şi care-i va fi soarta dacă nu se pocăieşte privind soarta profetului din Iuda. Ieroboam, asemenea profetului, fusese ales de Dumnezeu pentru a ocupa un post important. Şi iarăşi, asemenea profetului, el ştia prea bine ce dorea Dumnezeu din partea lui. Dar, ca profetul, el a nesocotit cuvântul lui Dumnezeu.

4. Moartea fiului lui Ieroboam (14:1-20)

Când Abiia, fiul lui Ieroboam, s-a îmbolnăvit, regele şi-a trimis soţia la profetul Ahia - omul lui Dumnezeu care îi spusese lui Ieroboam că va fi rege peste cele zece triburi din nord. Regina s-a deghizat, procedând aşa din mai multe motive posibile. Mai întâi, ca să-l viziteze pe omul lui Dumnezeu pe faţă trăda o lipsă de credinţă în idolii de la Dan şi Betel. În al doilea rând, Ieroboam şi-a dat seama că Ahia se opunea idolatriei şi că nu-i va spune soţiei sale lucruri favorabile dacă va şti cine e. În al treilea rând, poate că regele credea că păcălindu-l pe profet - mai ştii? - poate va reuşi să-l păcălească chiar pe Domnul!

Domnul l-a înştiinţat însă în prealabil pe profetul orb despre venirea reginei. De îndată ce a sosit aceasta, profetul i-a demascat deghizarea şi i-a dat în vileag adevărata identitate, trimiţând-o înapoi la Ieroboam cu un mesaj de pierzare. Din pricina neascultării regelui şi a idolatriei practicate de el, Domnul va nimici orice bărbat care este al lui Ieroboam, fie rob, fie om liber în Israel şi va mistui cu desăvârşire casa lui. Nici un membru al familiei sale nu va avea parte de o înmormântare cum se cuvine, cu excepţia fiului său bolnav, Abiia, care va muri de îndată ce regina va intra în cetate.

Dumnezeu va ridica un alt rege (Baeşa), care va distruge familia lui Ieroboam. În cele din urmă naţiunea Israel va fi dusă în captivitate din pricina faptului că Ieroboam a inaugurat închinarea la Aşerimi (sau aşere). Termenul tradus groves (livezi) în KJV este în originalul ebraic un cuvânt a cărui transliterare corectă e Aşerim.- Aşerimii erau chipuri cioplite în lemn ce simbolizau fertilitatea.

Din versetul 3 7 reiese că Tirţa era în acest timp capitala Israelului. De îndată ce regina a revenit acolo, fiul ei a murit. Israel l-a îngropat şi l-a jelit, exact aşa cum prezisese profetul.

După ce a domnit douăzeci de ani, Ieroboam a murit, fiind urmat la tron de fiul său, Nadab. Cartea cronicilor regilor lui Israel nu se referă la cartea Cronici din Biblie, ci la hrisoavele oficiale ale regilor care erau păstrate în analele publice ale naţiunii.

Scena se mută acum în regatul de sud Iuda.

C. Regele Roboam al lui Iuda (continuare) (14:21-31)

Am studiat deja prima parte a domniei lui Roboam în capitolul 12. Secţiunea aceasta face un rezumat al trăsăturilor definitorii ale domniei sale. Faptul că se afirmă de două ori despre regina mamă ca era amonită (v. 21, 31) ar putea avea darul de a-i atrage atenţia cititorului la motivul real al decăderii domniei lui Roboam - tatăl său, Solomon, se căsătorise cu femei străine, care l-au atras apoi pe el şi familia lui în idolatrie. Idolatria era foarte răspândită în Iuda iar bărbaţii care practicau prostituţia cultică (persoanele pervertite) se dedau la tot felul de practici abominabile în aceste locuri de închinăciune idolatră.

Ierusalimul a fost atacat şi prădat de Şişac, regele Egiptului. Au fost furate din templu şi din palatul regal comorile de preţ. Roboam a ordonat să se confecţioneze scuturi din bronz care să le înlocuiască pe cele de aur, ce fuseseră furate.

Ce ironie să constatăm că Solomon căutase protecţia Egiptului, prin căsătoria cu fiica lui Faraon, pentru ca la foarte scurt timp de la moartea sa, Şişac al Egiptului să jefuiască mai toate bogăţiile oraşului de aur al lui Solomon!

A urmat apoi o perioadă de lupte între Iuda şi Israel, care a continuat cincizeci şi şapte de ani, până în timpul domniilor lui Asa din Iuda şi a lui Omri din Israel. Domnul a împiedicat însă izbucnirea unui război în toată regula între Iuda şi Israel (12:24), dar cele două regate surori s-au războit în permanenţă unul cu altul, Roboam a murit la vârsta de cincizeci şi şapte de ani iar fiul său Abiiam a devenit rege în locul lui.

Versetul 1 conţine o formulă care se repetă frecvent pe paginile cărţilor Regilor. Formula descrie începutul unei domnii prin numirea regelui care domnea în celălalt regat şi precizarea numărului de ani cât a domnit. Astfel versetul acesta arata că Abiiam a început să domnească peste Iuda în timpul celui de-al optsprezecelea an al domniei lui Ieroboam peste Israel. El este numit şi Abiia (1 Cronici 3:10; 2Cro. 12:16).

Aici despre mama lui Abiiam se spune că a fost Maaca nepoata lui Abişalom; la 2 Cronici 11:12 este Maaca fiica lui Absalom; la 2 Cronici 13:2 este Michaia fiica lui Uriel. Se poate ca mama lui să fi avut două nume şi să fi fost fiica lui Uriel şi nepoata lui Absalom (identic cu Abişalom). („Fiu" sau „fiică" adesea semnifică pur şi simplu un descendent în uzanţa biblică.)

Abiiam a călcat pe urmele tatălui său, practicând idolatria şi refuzând să urmeze exemplul lui David, care a fost loial în sensul că s-a abţinut de la închinarea la aceste chipuri cioplite. Din versetele 4 şi 5 reiese că Dumnezeu ar fi distrus casa lui Abiiam, dacă nu ar fi fost la mijloc legământul pe care îl încheiase cu David. Observaţi la sfârşitul versetului 5 cum o viaţă, altminteri exemplară, poate fi pătată printr-o singură clipă de cădere într-o patimă! Războiul cu Israel care a început în timpul domniei lui Roboam a continuat şi în timpul domniei lui Abiiam. În versetul 5 Roboam şi Ieroboam reprezintă Iuda şi, respectiv, Israel. Între aceste două regate a existat război în tot timpul vieţii lui Abiiam. El a încercat să readucă Israelul la calea dreaptă, atât prin puterea convingerii, cât şi prin forţa armată, omorând 500.000 de israeliţi în cursul acestor eforturi (2Cronici 13:1-20).

Asa, fiul lui Abiiam, a fost rege în Iuda patruzeci şi unu de ani (911/10-870/69 Î.Cr.; cf. 2 Cronici 14:lb-16:14).

Asa a fost unul din puţinii regi buni ai lui Iuda. El i-a alungat din ţară pe sodomiţi (homosexualii idolatri), distrugând toţi idolii pe care-i făcuse tatăl său (v. 12; cf. 2 Cronici 14:3-5). A detronat-o pe Maaca, bunica sa, şi a distrus chipul obscen, dar nu şi toate înălţimile asociate cu acest idol. Apoi a refăcut tezaurul templului prin darurile făcute de tatăl său şi de el însuşi.

Când regele Baeşa al Israelului a început să întărească cetatea Rama, situată la câţiva kilometri în nordul Ierusalimului, Asa şi-a dat seama că cetatea sa de scaun este în pericol. Dar în loc să se îndrepte spre Domnul, el a solicitat ajutor de la Ben-Hadad, regele Siriei. Prin plătirea unei sume generoase către acest monarh străin, el l-a convins sa atace Israelul dinspre nord, în regiunea Galileii. În felul acesta forţele lui Baeşa au fost atrase în nord, Asa reuşind să strice fortificaţiile cetăţii Rama şi să construiască cetăţile întărite Gheba şi Miţpa situate la graniţa de nord a regatului Iuda cu Israel.

Argintul şi aurul pe care le-a adus Asa în templu fuseseră dăruite de Domnul. Dar când Baeşa i-a ameninţat împărăţia, Asa a luat toate aceste comori şi le-a dat unui rege păgân, fraudându-L pe Dumnezeu şi îmbogăţind Siria. Creştinii trebuie să ia seama să nu înstrăineze lucrurile lui Dumnezeu (timpul, banii şi alte resurse), să nu dea altcuiva ceea ce aparţine lui Dumnezeu.

Faptul că a fost afectat de o boală la picioare este menţionat probabil pentru a se arăta nemulţumirea lui Dumnezeu pentru faptul că Asa s-a bizuit pe regele Siriei, aşteptându-se ca acesta să-l izbăvească. În timpul ultimilor trei sau patru ani, fiul lui Asa, Iosafat, a domnit, probabil, în paralel cu Asa.

F. Regele Nadab al lui Israel

Nadab, fiul lui Ieroboam, din tribul lui Efraim, a fost rege în Israel timp de doi ani (910/09-909/08 Î.Cr.). Nadab a călcat pe urmele tatălui său, practicând idolatria. Unul din supuşii săi, Baeşa, a urzit un complot împotriva sa, omorându-l. În acelaşi timp, Baeşa i-a omorât pe toţi membrii casei lui Ieroboam care au mai rămas în viaţă, împlinind astfel profeţia lui Ahiia (14:10, 14).

Baeşa, fiul lui Ahiia, din tribul lui Isahar, a fost rege în Israel douăzeci şi patru de ani (909/08-886/85 î.Cr.).

Domnia lui Baeşa marchează începutul celei de-a doua dinastii a regatului Israel. Conflictul dintre Iuda şi Israel a continuat în timpul domniei lui Baeşa. Având capitala la Tirţa, el a continuat să practice închinarea la idoli pe care o instituise Ieroboam.

Un profet pe nume Iehu l-a înştiinţat pe Baeşa că, din pricina faptului că a urmat exemplul lui Ieroboam, practicând idolatria, urmaşii lui vor suferi o soartă similară; că nu vor avea parte de moarte bună, ci vor fi mâncaţi de câini sau de păsări. Un alt motiv pentru pierzarea lui Baeşa ne este oferit la sfârşitul versetului 7: el a omorât casa lui Ieroboam - afirmaţie care poate fi înţeleasă fie în sensul că nu de El intenţionase să se folosească Dumnezeu în această operaţiune, fie că executase această misiune într-o manieră plină de cruzime şi răzbunare, contrar voii lui Dumnezeu.

H. Regele Ela al Israelului

Ela, fiul lui Baeşa, din tribul lui Isahar, a fost rege peste Israel doi ani (886/85-885/84 Î.Cr.). Ela a fost un rege rău, dedat la idolatrie şi beţie. După ce a domnit doi ani, a fost asasinat de Zimri, comandantul unei jumătăţi din carele lui. Au mai fost ucişi şi ceilalţi membri ai familiei lui Baeşa, întru împlinirea profeţiei lui Iehu (16:3). Moartea lui Ela a pus capăt celei de-a doua dinastii a lui Israel.

I. Regele Zimri al Israelului

Zimri a fost rege în Israel şapte zile (885/84 Î.Cr.). Domnia rea a lui Zimri a fost cea mai scurtă dintre toate domniile regilor Israelului, durând doar şapte zile. Când a uzurpat tronul, armata Israelului era angajată în încercarea de a captura cetatea Ghibeon din mâna filistenilor. Armata l-a proclamat pe Omri să fie rege. Acesta a pornit îndată la atac împotriva capitalei, Tirţa, pentru a prelua pârghiile puterii. Zimri s-a retras în citadela palatului regal, dându-i foc şi pierind astfel.

J. Regele Tibni al Israelului

Tibni, fiul lui Ghinat, a fost rege peste Israel timp de patru ani (885/85-881/80 î.Cr.). Deşi Israel l-a făcut rege pe Omri, comandantul armatei (v. 16), Tibni- i-a fost rival, drept care Israelul a fost măcinat de război civil timp de patru-cinci ani (cf. v. 15 cu v. 23). Jumătate din Regatul de Nord a fost loial lui Tibni până la moartea acestuia.

K. Regele Omri al Israelului

Omri a fost rege al Israelului doisprezece ani (885/84-874/73 Î.Cr.). Domnia lui Omri a marcat începutul celei de-a patra dinastii a regatului de nord. Tibni a fost înfrânt în anul 880 î.Cr. iar Omri a devenit rege fără rival. Timp de şase ani el a domnit de la Tirţa. Apoi a cumpărat dealul Samariei, contra sumei de doi talanţi de argint, mutându-şi capitala acolo. Caracterul rău al domniei sale este subliniat în versetele 25 şi 26.

Cronologia lui Omri este destul de complexă. El a fost proclamat rege în al douăzeci şi şaptelea an al lui Asa (având doar jumătate din supuşi de partea sa), după moartea lui Zimri (v. 15). După patru ani de război civil, el a devenit regele indiscutabil al regatului de nord în al treizeci şi

unulea an al domniei lui Asa [din sud] (v. 29). Astfel el a avut parte de circa patru ani de lupte interne şi de opt ani de relativă pace. Omri a fost un rege progresist, care a adus Israelului un anumit grad de pace şi prosperitate. Surse extrabiblice îl identifică pe Omri drept cuceritor al Moabului. Atât de proeminent a fost el în ochii asirienilor încât aceştia au numit Israelul „Casa lui Omri" sau „Ţara lui Omri." Arheologii sunt de părere că au descoperit ruinele palatului lui Omri din Samaria.

Viaţa lui Ilie

1. Ilie Tişbitul îi prooroceşte lui Ahab.

2. Ilie se ascunde la pârâul Cherit.

3. Ilie se duce la Sarepta.

4. În drum spre Ahab, Ilie se întâlneşte cu Obadia.

5. Ahab consimte să-l întâlnească pe Ilie pe Muntele Carmel.

6. Ilie o ia înaintea lui Ahab sosind primul la Iezreel.

7. Temându-se de Izabela, Ilie se duce la Beerseba.

8. Ilie pleacă spre pustiul Beerşeba; de acolo se duce în sud până la Muntele Sinai.

9. Ilie porneşte spre Damasc, trecând prin deşert, pentru a-i unge pe Hazael Rege al Siriei.

10. Ilie îl găseste pe Elisei.

11. Ilie condamnă uciderea lui Nabot de către Ahab.

12. Ilie îi confruntă pe slujitorii lui Afazia în drum spre Ecron.

13. Ilie prooroceşte moartea lui Ahazia.

14. Ultima călătorie a lui Ilie împreună cu Elisei.

15. Ilie este răpit la cer intr-un vârtej.

1. Păcatele lui Ahab

Ahab a fost un rege din cale-afară de rău, nu doar din pricina faptului că a mers pe urmele lui Ieroboam, practicând idolatria, ci şi pentru că s-a căsătorit cu Izabela, fiica regelui sidoniţilor. Această femeie depravată a fost o închinătoare a zeului Baal, care a reuşit să-l convingă pe Ahab să promoveze închinarea la Baal în Israel, construind în acest sens un templu, un altar şi un chip de lemn. Că nu era nici o frică de Dumnezeu în aceste vremuri se vede şi din încercarea lui Hiel din Betel de a reclădi Ierihonul, sfidând astfel blestemul rostit de Dumnezeu asupra oricărui om care va încerca să facă acest lucru (Iosua 6:26). Când a pus temelia, fiul său cel mare, Abiram, a murit. Iar când au fost ridicate porţile, fiul său cel mai tânăr, Segub, a murit.

În capitolul 17 facem cunoştinţă cu profetul Ilie, a cărui misiune contiună în 2Regi până la 2:11. Dumnezeu a vorbit poporului Său prin profeţi, în perioade dominate de păcat şi decădere spirituală. Profeţii aceştia au fost adevărate guri prin care vorbea Iehova, ridicându-şi glasul fără frică împotriva idolatriei, imoralităţii şi tuturor celorlalte forme de fărădelege. Ei i-au îndemnat pe israeliţi să se întoarcă la Domnul, avertizându-i de groaznicele consecinţe care vor urma dacă nu vor face aşa. Unii profeţi au slujit mai mult în Israel, alţii în Iuda, iar o a treia categorie şi într-un regat, şi în celălalt. Întrucât Israel a fost cel mai rău dintre cele două regate, Dumnezeu a însoţit mesajele rostite de profeţi la adresa Israelului de semne şi minuni, în felul acesta Israelul nemaiputând avea nici o scuză.

Ilie este menţionat în Evanghelii în legătură cu misiunea lui Ioan Botezătorul. Ioan a venit în duhul şi în puterea lui Ilie (Luca 1:17).

Ilie provenea din Tişbe, o localitate din Ghilead (Galaad), situată la est de râul Iordan, de unde şi denumirea sa de „Ilie Tişbitul". Istoria sa este consemnată doar în cărţile Regi. Nu ni se oferă nici un amănunt privitor la viaţa sa anterioară, la familia sa ori la modul în care a primit chemarea să fie profet. Cu toate acestea nimeni nu se poate îndoi de faptul că a fost un om trimis de Dumnezeu, instrumentul Său prin care a îngenuncheat un Israel adulter şi arogant. Rugăciunile sale au fost în măsură să aducă binecuvântări (ploaia) sau urgii (seceta şi focul). El a slujit generaţia sa cu un spirit neînfricat, fiind întruchiparea conştiinţei acesteia. Primul act profetic consemnat de textul sacru a fost anunţul dat lui Ahab că ţara va suferi o perioadă de secetă - negreşit ca urmare a judecăţii divine împotriva idolatriei. Dumnezeu a găsit cu cale să recurgă la o secetă cumplită pentru a trezi atenţia poporului. Deşi israeliţilor nu le păsa că idolatria lor a adus o secetă spirituală peste ţară, când s-a abătut seceta fizică - ce tipiza seceta spirituală - pe aceasta n-au mai putut s-o ignore.

Ascultând de porunca Domnului, Ilie s-a deplasat din Samaria la pârâul Cherit, situat pe malul de răsărit al Iordanului. Acolo a fost întreţinut cu apă din izvor şi cu hrana pe care i-o aduceau corbii, în chip miraculos, dimineaţa şi seara. După o vreme însă, din pricina secetei, pârâul a secat.

3. Ilie şi văduva din Sarepta (17:8-24)

Ascultând de cuvântul Domnului, Ilie s-a deplasat în localitatea Sarepta, situată pe coasta Mării Mediterane între Tir şi Sidon. Acolo Dumnezeu pregătise terenul ca o femeie dintre Neamuri să-l hrănească. La început ea a ezitat, întrucât nu avea decât atâta făina cât să ajungă fiului ei şi ei însăşi. Dar profetul i-a poruncit să-i pregătească mai întâi lui o mică turtă - prin aceasta ea dovedind că-I acorda lui Dumnezeu întâietatea: Iar când a trecut la împlinirea poruncii, a învăţat lecţia de mare preţ că cei care îi acordă lui Dumnezeu locul întâi în viaţa lor niciodată nu vor duce lipsă de cele trebuincioase vieţii. Şi astfel făina din oală şi untdelemnul din ulcior n-au lipsit nici o clipă. Isus remarcă faptul că Ilie a fost trimis la o văduvă dintre Neamuri, şi nu la vreuna din numeroasele văduve israelite (Luca 4:26).

În timpul secetei Iehova a avut grijă de profetul său, împlinindu-i nevoile, în cele mai umilitoare modalităţi: mai întâi, prin intermediul unor păsări necurate şi apoi printr-o femeie dintre Neamuri, care pe deasupra mai era şi săracă, şi văduvă! Regele în palatul său nu o ducea deloc bine, dar lui Ilie nu-i lipsea nici un lucru de trebuinţă. Omului lui Dumnezeu, care ascultă de glasul lui Dumnezeu, întotdeauna îi vor fi împlinite nevoile, în pofida condiţiilor prevalente în jurul său.

Ulterior, fiul femeii din Sarepta a fost lovit de o boală grava, care i-a pricinuit moartea. Imediat mama sa a intrat la bănuieli, că Ilie ar fi ordonat moartea fiului ei, din pricina vreunui păcat pe care l-ar fi comis ea. Profetul l-a dus însă pe tânăr în odaia de sus unde dormea el, s-a întins peste copil de trei ori şi a strigat cu glas tare către Domnul. Băiatul a înviat, fiind redat mamei sale, însănătoşit. Asta a convins-o pe femeie că Ilie este un om al lui Dumnezeu, cuvântul Său fiind adevărat. Deşi era dintre Neamuri, ea a dovedit că are credinţă în Dumnezeul lui Israel.

4. Provocarea lansată de Ilie preoţilor lui Baal (18:1-19)

La trei ani după ce Ilie părăsise Israelul şi la trei ani şi jumătate după ce se abătuse seceta (Luca 4:25), profetul a fost instruit să se înfăţişeze înaintea lui Ahab - acţiune care, din punct de vedere omenesc, era extrem de periculoasă. Atât de cumplită era seceta, încât Ahab şi ispravnicul său Obadia (un alt Obadia, nu cel care a scris cartea cu acelaşi nume) au cutreierat ţara în căutarea unor petece de iarbă cu care să hrănească animalele, (Acesta a fost Obadia care salvase o sută de profeţi ai Domnului, când Izabela îi omorâse pe unii dintre ei, căutând să-i extermine pe ceilalţi.)

Pe când Obadia căuta iarbă, Ilie l-a întâlnit, ordonându-i să-i dea de ştire lui Ahab unde se află. Obadia s-a temut că asta îi va aduce moartea, întrucât Ahab îl căutase cu înfrigurare pe Ilie, ca să-l reducă la tăcere odată pentru totdeauna. Or, dacă Obadia îi va dezvălui unde se află profetul, regele va purcede numaidecât la acţiune împotriva sa. Numai că, şi-a zis Obadia, între timp Duhul Domnului l-ar răpi pe Ilie iar Ahab, negăsindu-l pe profet, l-ar ucide pe Obadia, pentru zvonul fals care l-a răspândit! Dar chiar şi trecând peste toate aceste considerente, poziţia lui Obadia la curtea regelui era deja precară, pentru că îi protejase pe profeţii Domnului. Ilie a promis însă că nu se va mişca din acel loc şi astfel s-a aranjat o întâlnire.

Regele Ahab s-a dus să se întâlnească cu Ilie, acuzându-l că este cel care tulbură Israelul, de orbit ce era nerealizând că de fapt Ilie era cel mai bun prieten pe care l-a avut Israelul vreodată. Netemându-se pentru propria-i viaţă, Ilie i-a răspuns lui Ahab pe un ton curajos şi acuzator, învinuindu-l pe rege că a alterat închinarea la Iehova cu închinarea la Baal şi lansându-i o provocare: să convoace profeţii săi idolatri pe Muntele Carmel, ca să se stabilească cine era Dumnezeul adevărat. (Cei patru sute cincizeci de profeţi ai lui Baal s-au suit pe Muntele Carmel, nu însă şi cei patru sute de profeţi ai Aşerei; cf. v. 19, 22.)

5. Victoria lui Ilie asupra preoţilor lui Baal (18:20-40)

Adresându-se reprezentanţilor lui Israel, reuniţi pe Muntele Carmel, Ilie i-a acuzat că şovăie între două păreri, când, de fapt, ar trebui să aleagă fie pe Domnul, fie pe Baal. Acestea fiind zise, a început înfruntarea. S-a stabilit să fie înjunghiaţi doi tauri şi aşezaţi pe lemnele care urmau să fie aprinse. Ilie îl va reprezenta pe Domnul, iar cei patru sute cincizeci de profeţi ai lui Ahab îl vor reprezenta pe Baal. Dumnezeul care va răspunde prin foc va fi recunoscut drept Dumnezeul cel adevărat.

Profeţii lui Baal au chemat numele dumnezeului lor, Baal, ţopăind în jurul altarului de dimineaţa până la amiază. Ilie şi-a bătut joc de ei, sugerând, plin de solicitudine, diverse scuze care l-ar fi împiedicat pe Baal să răspundă. „Poate că este un dumnezeu atât de mic şi slab încât nu poate face două lucruri deodată." în disperarea lor, profeţii lui Baal şi-au făcut (potrivit obiceiului) tăieturi cu cuţitele şi cu suliţele, aiurind până la jertfa de seară. Dar totul a fost în zadar, căci nimeni n-a răspuns, nici unul nu a luat seama.

Atunci Ilie a înălţat un altar din douăsprezece pietre în numele Domnului, pietrele reprezentând cele douăsprezece triburi ale lui Israel. Iar apoi, pentru a elimina orice posibilitate ca altarul să poată fi aprins în orice altă modalitate decât printr-un miracol divin, a turnat peste boi şi peste lemne douăsprezece butoaie de apă (patru vase de apă vărsate de trei ori).

Unii se întreabă de unde a făcut Ilie rost de atâta apă în timpul secetei. Nu este nici o dificultate aici, douăsprezece butoaie cu apă nefiind o cantitate neverosimilă, dacă ne gândim că seceta a afectat terenul arabil, oamenii având însă asigurată o sursă de apa potabilă. Altminteri ar fi murit cu toţii. O altă explicaţie ar putea fi că apa respectivă a fost luată din Marea Mediterană, care se întindea la câţiva kilometri de locul unde se aflau ei. Iată ce spune Williams în legătură cu aceasta:

Chison [Kişon] (v. 40), marea (v. 43), precum şi o fântână care mai exista ar fi putut asigura fie separat, fie global apa necesară umplerii şanţului [din jurul altarului] (v. 35).

La ora la care se aducea jertfa de seară Ilie s-a rugat ca Dumnezeu să Se descopere, trimiţând foc din cer. Imediat a căzut foc din cer, care a mistuit nu numai jertfa, ci şi lemnul şi pietrele şi ţărâna, precum şi apa din şanţul din jurul altarului. Oamenii au fost astfel nevoiţi să-L recunoască pe Domnul ca pe Dumnezeul cel adevărat. Apoi au ascultat de porunca lui Ilie, omorându-i pe profeţii răi ai lui Baal. Numai după ce oamenii au recunoscut că Iehova este Dumnezeu şi i-au executat pe profeţii lui Baal a putut ploaia să vină. Mărturisirea păcatului şi ascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu sunt paşi esenţiali prealabili primirii binecuvântării.

6. Ilie se roagă să plouă

Profetul l-a sfătuit pe Ahab să mănânce deoarece în curând va trebui să părăsească Muntele Carmel, pentru a se adăposti de ploaia ce va veni. Când Ahab s-a aşezat jos să mănânce, Ilie s-a ridicat în picioare ca să se roage. El s-a suit în vârful Muntelui Carmel, s-a plecat la pământ, cu faţa între genunchi şi L-a rugat fierbinte pe Dumnezeu să-Şi împlinească cuvântul, trimiţând ploaie. Şi a stăruit aşa în rugăciune, până când slujitorul său l-a anunţat ca la orizont a apărut un nor mititel. Asta a fost de ajuns pentru Ilie. Imediat i-a trimis vorbă lui Ahab să alerge în cetatea Izreel (Iezreel) din Isahar, unde locuia familia sa în vremea aceea (21:1). Ca supus loial şi slujitor credincios, profetul a alergat înaintea carului lui Ahab, pe o ploaie torenţială, parcurgând astfel cei treizeci şi şase de kilometri până la cetatea Izreel.

7. Fuga lui Ilie la Horeb (19:1-18)

Când Ahab i-a spus Izabelei despre înfrângerea suferită şi despre moartea profeţilor lui Baal pe Muntele Carmel, ea a jurat că îl va ucide pe Ilie în decurs de o zi. Apoi profetul prin a cărui credinţă se obţinuse o izbândă atât de măreaţă, doar cu o zi mai înainte, şi-a pierdut curajul. Şi, ca

să-şi scape viaţa, a fugit din Iezrael în sud, traversând ţara şi ajungând la Beerşeba, situată la circa 160 de kilometri depărtare, la frontiera de sud a regatului Iuda. Lăsându-şi servitorul la Berşeeba, Ilie s-a dus mai departe spre sud, cale de o zi, ajungând în pustiu. În cele din urmă, s-a odihnit sub un ienupăr, descurajat, înfrânt şi deprimat.

Este interesant de notat tratamentul pe care i-l aplică Dumnezeu omului Său care suferea de o formă acută de deprimare: odihnă, alimente şi apă de băut, urmate de odihnă suplimentară, hrană şi apă de băut. Astfel întărit, profetul a străbătut, cu tăria asigurată de aceste alimente, 360 de kilometri în patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, până la Muntele Horeb (Sinai), unde Dumnezeu îi dăduse lui Moise Legea.

Acolo, într-o peşteră, s-a ocupat Dumnezeu de el. Animat de un duh de neprihănire proprie, Ilie şi-a afirmat credincioşia sa, înfierându-i pe copiii lui Israel, afirmând, de fapt, că este singurul care a mai rămas credincios Domnului. Apoi Dumnezeu i-a poruncit să stea pe muntele legii, dar Ilie nu s-a supus. Ştim asta deoarece mai târziu (v. 13) s-a dus şi a stat la gura peşterii. Succedându-se cu rapiditate, munţii au fost cercetaţi de un vânt puternic, un cutremur şi un foc. Aceste furtuni devastatoare i-au amintit probabil lui Ilie despre duhul său aspru şi neîndurător. Nici unul dintre aceste fenomene nu l-a scos din peşteră. În cele din urmă, după ce a trecut focul, profetul a auzit un susur blând şi subţire. Era glasul duios al Domnului care l-a dus la gura peşterii. Acolo Ilie s-a preamărit din nou pe sine, zicând că este singurul martor al lui Dumnezeu care a mai rămas. George Williams comentează pe această temă: Dacă inima lui n-ar fi fost preocupată cu eul său, ar fi învăţat că furtunile, cutremurele şi focurile nu pot realiza ceea ce poate înfăptui susurul blând şi subţire, vocea tandră a iubirii. S-ar fi cuvenit ca el să-şi dea seama că inima lui nu se deosebea cu nimic de aceea a naţiunii [din care tăcea parte]. Şi că, după cum coerciţia nu l-a putut determina sa părăsească peştera, tot aşa ea a eşuat - şi trebuie să eşueze! - în a-i forţa pe oameni să se lase de păcatele lor.

Se pare că utilitatea lui Ilie ca slujitor a lui Dumnezeu a suferit o diminuare, când şi-a asumat o atitudine de importanţă de sine. Dumnezeu i-a spus sa revină în Pustiul Damascului, unde va înfăptui trei ungeri:

(1) îl va unge pe Hazael rege peste Siria. Naţiunea neascultătoare Israel va fi pedepsită de acest rege.

(2) Apoi Ilie îl va unge pe Iehu rege peste Israel. Iehu va executa judecata lui Dumnezeu peste casa lui Ahab.

(3) Şi, în fine, Ilie îl va unge pe Elisei ca succesor al său.(Aproape sigur Ilie l-a instruit pe succesorul său Elisei să împlinească porunca Domnului de a-i unge pe Hazael şi Iehu, întrucât aceste ungeri au avut loc după chemarea lui Ilie acasă (2Regi 8:7; 9:1). Elisei a fost singurul dintre cei trei pe care Ilie l-a uns personal.) Prin aceasta el va învăţa că nu este indispensabil. Aceşti trei oameni vor executa judecata lui Dumnezeu peste închinătorii la idoli din Israel (v. 17), dar Domnul Şi-a păstrat şapte mii care nu şi-au plecat genunchiul înaintea lui Baal şi a căror gură nu l-au sărutat.

Ilie s-a deplasat în nord, ajungând în Abei Behola, localitate situată în Valea Iordanului, în apropiere de Bet Şean. Acolo l-a găsit pe Elisei, un agricultor care îşi ara pământul. Faptul ca Elisei avea douăsprezece perechi de boi dovedeşte că era un om înstărit. Se pare că el ara cu o pereche de boi, în timp ce slujitorii săi arau cu celelalte unsprezece. Ilie şi-a aruncat mantaua peste Elisei, ca semn al faptului că acesta va fi succesorul său.

Elisei a cerut permisiunea să se întoarcă acasă, pentru a-şi lua rămas bun de la familie, printr-o. masă festivă. Ilie şi-a dat consimţământul, dar l-a avertizat să nu uite ceea ce tocmai i s-a întâmplat, adică ungerea sa de către II ie. După o masa îmbelşugată, Elisei s-a ridicat, a pornit după Ilie şi a devenit slujitorul său personal.

Cererea lui Elisei de a-şi lua rămas bun de la părinţi este periculos de similară cu aceea din Luca 9:61,62, în care unul care voia să fie ucenic al Domnului Isus a procedat la fel, fiind declarat de El nevrednic de a-L urma. Singura deosebire constă în faptul că Elisei, deşi a dorit să-şi mai vadă o dată familia, a primit chemarea pe dată, fiind hotărât să rupă relaţiile cu ai săi si să-şi urmeze stăpânul, pe când în evanghelia după Luca omul cu pricina nu se hotărâse cu adevărat să-L urmeze pe Domnul şi invocarea necesităţii de a se duce acasă era doar un pretext menit să mascheze şovăiala sa, să temporizeze luarea unei decizii adevărate.

9. Prima victorie a lui Ahab asupra Siriei (20:1-22)

Despre Ben-Hadad, regele Siriei, se credea că a fost fiul lui Ben-Hadad cel menţionat la 15:18,20. Dar în urma cercetărilor ulterioare a rezultat că ar putea fi una şi aceeaşi persoană. Acest rege a format o alianţă de treizeci şi doi de regi arameeni, pornind la atac împotriva Samariei cu cai şi care de luptă. Apoi, pe când cetatea era asediată, i-a trimis lui Ahab un ultimatum, specificând condiţiile predării - „argintul tău aurul tău soţiile cele mai frumoase şi copiii cei mai frumoşi ai tăi." Copleşit de neputinţă, fără să schiţeze nici o împotrivire, Ahab a consimţit. Ulterior, nemulţumit de capitularea lui Ahab în termenii impuşi prima oară, Ben-Hadad a pretins ca servitorii săi să fie lăsaţi să intre în cetate şi să ia tot ce-şi vor dori.

Bătrânii Israelului au fost indignaţi de această nouă cerere, sfătuindu-l pe rege să nu-i dea curs. Când Ben-Hadad a fost înştiinţat de refuzul Israelului, s-a mâniat foc, fălindu-se că va prăda Samaria până într-atât încât nu va mai rămâne nici o mână de praf pentru nici unul din soldaţii săi. La care Ahab a răspuns că un soldat care-şi pune armura nu trebuie să se laude ca şi când ar fi câştigat deja biruinţa. Sirienii petrecăreţi şi aliaţii lor au fost întărâtaţi de aceste cuvinte provocatoare, trecând la acţiune.

În acest punct un profet al Domnului i s-a arătat lui Ahab, asigurându-l de victorie asupra inamicului. Dumnezeu S-a folosit de o forţă numeric inferioară, de numai două sute treizeci şi doi de slujitori ai guvernatorilor districtuali, însoţiţi de şapte mii de israeliţi, pentru a înfrânge confederaţia de oştiri din nord. Sintagma: „toţi copiii lui Israel" (v. 15b) înseamnă toţi soldaţii din Samaria. La începutul bătăliei a fost selectat un număr mic de slujitori tineri pentru a se sublinia că biruinţa era de la Domnul şi nu depindea de braţul de carne al omului.

Ahab a lansat atacul la amiază, când Beh-Hadad şi aliaţii săi tocmai se îmbătau. Când a auzit Ben-Hadad că 232 de bărbaţi ai Israelului înaintează spre ei, a poruncit să fie luaţi vii, această decizie fiind, desigur, un avantaj pentru israeliţi, cărora li s-a dăruit o victorie asupra sirienilor, pe care i-au măcelărit. Cei rămaşi în viaţă au plecat acasă. Profetul Domnului i-a avertizat pe Ahab că armata sirienilor va reveni în primăvară.

10. A doua victorie repurtată de Ahab asupra Siriei (20:23-34)

Slujitorii lui Ben-Hadad au pus ruşinoasa lor înfrângere pe seama a doi factori: (1) Faptul că bătălia s-a desfăşurat pe teren muntos, unde israeliţii au deţinut avantajul, ştiindu-se că dumnezeii lor ar fi fost dumnezei ai munţilor. Mutarea bătăliei la şes i-ar face, prin urmare, pe

israeliţi neputincioşi. (2) Cei treizeci şi doi de regi care au luptat împotriva lui Ahab s-au dovedit a fi incapabili de luptă, slujitorii lui Ben-Hadad propunând ca aceştia să fie înlocuiţi cu căpitani având o pregătire militară adecvată.

În primăvara anului următor, Ben-Hadad a lansat o nouă campanie împotriva Israelului. Armata Israelului arăta ca două turme mici de capre, pe lângă falnica oştire a Siriei. Un om al lui Dumnezeu i-a spus lui Ahab că Domnul îi va arăta lui Ben-Hadad că El este un Dumnezeu al văilor, dar şi al munţilor. În cursul bătăliei ce a urmat, Israel a omorât o sută de mii de infanterişti. Sirienii care au încercat să fugă s-au postat pe zidurile cetăţii Afec, dar acestea s-au prăbuşit, omorând douăzeci şi şapte de mii dintre ei.

Ben-Hadad s-a ascuns în odaia dinăuntrul cetăţii Afec. Slujitorii săi l-au convins să-i lase să se ducă la Ahab, îmbrăcaţi în straie de învinşi, purtând semne de doliu, pentru a-i cere îndurare. În timpul întrevederii ce a urmat, dând dovadă de nechibzuinţă, Ahab l-a numit pe Ben-Hadad „fratele" său, cuvânt de care sirienii s-au agăţat imediat, spunând: „Da, fratele tău Ben-Hadad!" Apoi Ahab a poruncit să-i fie adus regele Siriei. Ben-Hadad a promis că-i va returna cetăţile pe care acesta le luase de la predecesorul lui Ahab (15:20) şi că va permite Israelului să deschidă pieţe în Damasc (v. 34). Ahab a încheiat un tratat, pe baza acestor condiţii, lăsându-l pe Ben-Hadad să scape cu viaţă, în loc să-l fi executat, cum s-ar fi cuvenit.

11. Neascultarea lui Ahab (20:35-43)

Ahab îşi dorea o Sirie puternică, situată ca stat-tampon între regatul său Israel şi ameninţarea tot mai mare pe care o prezenta Asiria. Incidentul următor a constituit o lecţie practică, desfăşurată de profet pentru a ilustra nebunia acţiunii lui Ahab.

Unul din fiii profeţilor i-a poruncit unui coleg, prin cuvântul Domnului, să-l lovească. Dar acesta a refuzat, prin asta nesocotind cuvântul Domnului. Neascultarea de glasul Domnului l-a costat, fiind omorât de un leu. Dacă un profet bun a fost astfel pedepsit pentru că şi-a cruţat prietenul său şi al Domnului, când Domnul spusese: Loveşte!, de o cât mai severă pedeapsă va avea parte un rege rău, care şi-a cruţat duşmanul său şi al Domnului, când Domnul a spus: Loveşte!

Profetul a găsit un alt om, care l-a ascultat, lovindu-l şi rănindu-l. Apoi profetul s-a deghizat cu un turban peste ochi, aşteptându-l pe regele Ahab. Când a trecut regele pe acolo, profetul i-a povestit că era în mijlocul luptei, având datoria de a păzi un prizonier al inamicului. El fusese avertizat că dacă prizonierul va evada, va trebui să plătească fie cu viaţa sa, fie prin achitarea exorbitantei sume de un talant de argint. Profetul deghizat a spus în continuare că fiind prins cu alte treburi, n-a băgat de seamă când prizonierul a evadat. Regele a afirmat imediat ca nu i se va acorda nici o clemenţă, ci că termenii acordului iniţial vor trebui respectaţi întocmai. În acest moment, profetul l-a prins pe rege în cursă. Scoţându-şi turbanul, şi-a dezvăluit identitatea, iar Ahab l-a recunoscut pe profet. Ahab a avut şi el în custodia sa un prizonier al inamicului, pe Ben-Hadad. Ascultarea de Domnul cerea ca regele acesta sirian să fie omorât, dar Ahab nu a făcut acest lucru. Prin urmare, pentru neascultarea sa, Ahab va plăti cu viaţa. Campbell Morgan explică: Tâlcul parabolei a fost următorul: Ahab primise de la Domnul porunca de a face un singur lucru, pe care el, prins cu sute de alte treburi, a neglijat să-l ducă la îndeplinire. Cât de limpede ni se arată aici motivul invariabil şi modul în care suferim înfrângere! Dumnezeu ne încredinţează o responsabilitate, o lucrare centrală, bine precizată pe care trebuie s-o ducem la îndeplinire. Animaţi de cele mai bune intenţii, noi începem s-o înfăptuim, dar apoi intervin în viaţa noastră alte lucrări, nu neapărat regale în sine. Şi astfel noi suntem prinşi cu o sumedenie de treburi, „făcând şi una şi alta", dar neglijând aducerea la îndeplinire a acelei lucrări centrale pe care ne-a încredinţat-o Dumnezeu!

Cum făcuse şi regele David odinioară, Ahab s-a condamnat pe el însuşi, prin cuvintele pe care le-a rostit. Dar, spre deosebire de David, care s-a pocăit, Ahab s-a bosumflat, întorcându-se îmbufnat la palatul său. În loc să-l ceară Domnului îndurare, a continuat să-L întărâte pe Domnul la mânie, cum citim în restul capitolelor din cartea 1Regi.

12. Crimele comise de Ahab împotriva lui Nabot (cap. 21)

Capitolul 21 parcurge firul narativ al evenimentelor care au culminat cu moartea lui Ahab. Locul unde se desfăşoară aceste evenimente este Iezreel, unde Ahab şi Izabela îşi aveau palatul. În imediata sa apropiere se afla via izraelitului Nabot. Ahab dorea să anexeze această vie, pentru a sădi acolo o grădină cu legume. Dar Nabot refuza să-i vândă proprietatea sau să primească un alt teren în schimbul ei, deoarece legea Israelului prevedea că proprietatea trebuie să rămână în mâinile familiei căreia i s-a repartizat iniţial (Levitic 25:23-28; Numeri 36:7; Ez. 46:18).

Când l-a văzut Izabela pe soţul ei supărat şi frustrat, pentru faptul că Nabot refuza să-i vândă via, l-a asigurat că nu peste mult timp dorinţa îi va fi împlinită şi va avea parte de ea. Apoi a ordonat să se ţină un post şi să se organizeze o comisie de anchetă. Au fost tocmiţi apoi doi oameni răi care să depună mărturie mincinoasă, acuzându-l pe Nabot că ar fi proferat blasfemii împotriva lui Dumnezeu şi a regelui. În consecinţă, Nabot a fost scos în afara cetăţii şi ucis cu pietre. Şi astfel perfida Izabela i-a intentat lui Nabot un proces fals, ca toată lumea să creadă că acesta a fost executat pentru că a călcat legea lui Iehova. Şi fiindcă ştia că fiii lui Nabot ar fi moştenit via după moartea tatălui lor, Izabela a poruncit ca şi aceştia să fie ucişi (2 Regi 9:26). Acestei regine ticăloase nu-i scăpa nimic, dovedindu-şi din plin răutatea-i nespus de mare.

Pe când Ahab se ducea să ia în primire via, Ilie i-a ieşit în cale şi l-a condamnat pentru crima şi jaful comis, prezicând că Ahab va fi şi el omorât, cum vor fi descendenţii săi de parte bărbătească, punându-se astfel capăt dinastiei lui. De asemenea Ilie a prezis că Izabela va fi mâncată de câini la Iezreel şi că urmaşii lui Ahab nu vor fi îngropaţi cum se cuvine (24). Asprimea pedepsei aplicate lui Ahab e justificată, având în vedere adâncimile de idolatrie în care s-a coborât - „n-a fost nimeni care să se fi vândut pe sine însuşi ca să facă ce este rău înaintea Domnului ca Ahab."

Când a auzit Ahab despre pierzarea sa, s-a smerit înaintea Domnului. Din pricina, aceasta Domnul a decretat ca judecăţile rostite împotriva soţiei lui şi a familiei sa nu fie aduse la îndeplinire decât după moartea lui Ahab.

Dacă e ceva de învăţat din aceste versete este că Dumnezeu este un Dumnezeu al harului şi al îndurării. „«Viu sunt Eu,» zice Domnul Dumnezeu, «că nu doresc moartea păcătosului, ci mai degrabă să se întoarcă de la calea lui şi să trăiască. Întoarceţi-vă de la calea voastră cea rea! De ce vreţi să muriţi?»" (Ez. 33:11). Chiar şi pocăinţa superficială a lui Ahab a avut drept urmare o ameliorare a pedepsei. Dar din capitolul următor vedem că inima lui nu s-a schimbat. La harul dăruit de Domnul el a răspuns cu mândrie, drept care Domnul l-a dat pe Ahab pe mâna îngerului morţii, numindu-l pe Iehu în locul lui, ca să aducă la îndeplinire decretul pronunţat împotriva celorlalţi membri ai casei sale, potrivit cu profeţia rostită de Ilie (2Regi 9,10).

13. Ultima bătălie a lui Ahab (22:1-40)

După trei ani de pace între Siria şi Israel, lui Ahab i s-a părut nimerit să recucerească cetatea Ramot Ghilead, situată pe malul de răsărit al Iordanului, din mâna sirienilor. Când a fost amnistiat de Ahab, Ben-Hadad a promis că va retroceda Israelului toate cetăţile sale (20:34), dar se pare că nu s-a ţinut de cuvânt. În acest timp, regele Iosafat din Iuda, care era în vizită la Ahab, şi-a exprimat disponibilitatea de a coopera cu el pe plan militar. Dar Iosafat a propus mai întâi ca ei să-L întrebe pe Domnul, prin intermediul profeţilor. Patru sute de profeţi de la curtea lui Ahab s-au pronunţat în favoarea planului, promiţându-le că vor învinge. Poate că au fost cei 400 de profeţi care nu s-au suit pe Muntele Camel în confruntarea cu Ilie (18:19,22).

Probabil Iosafat n-a fost prea încântat de sfatul celor 400, deoarece a întrebat dacă nu este şi un profet al Domnului care să poată fi consultat. Şi astfel a fost adus Micaia („Mica" în versiunea românească, n.tr.), profetul neînfricat pe care Ahab îl ura, din pricina atitudinii sale necompromiţătoare, pentru că întotdeauna vestea mesajele adevărate pe care le primea de la Domnul, chiar dacă nu plăceau regelui. Când a fost adus Micaia, cei 400 de profeţi au susţinut într-un singur glas ca regii lui Israel şi Iuda să atace Siria. Unul din ei, Zedechia, a făcut nişte coarne de fier ca simbol al presupusei puteri de neînvins a lui Ahab şi Iosafat în confruntarea cu sirienii.

Lui Micaia i s-a atras atenţia ca mesajul pe care-l va transmite să corespundă cu cel rostit de ceilalţi profeţi, dar el nu a ţinut seama de acest avertisment. Când Ahab l-a întrebat dacă trebuie să lanseze campania militară împotriva lui Ramot Ghilead, Micaia a răspuns, prima dată, la fel ca ceilalţi profeţi: „Suie-te, învinge şi Domnul o va da în mâna regelui!" Numai ca aceste cuvinte au fost probabil rostite în batjocură, pe un ton plin de ironie şi sarcasm.

Ahab şi-a dat seama de adevăratul mesaj care se ascundea îndărătul cuvintelor aparent favorabile rostite de Micaia, drept care l-a obligat pe profet să spună adevărul,, sub prestare de jurământ (Levitic 5:1). Atunci profetul a relatat o viziune în care văzuse Israelul împrăştiat, pentru că nu avea păstor - ceea ce nu putea însemna altceva decât că Ahab va fi omorât iar armata lui împrăştiată.

Atunci regele Ahab i-a spus lui Iosafat că afirmaţia sa, potrivit căreia Micaia nu-i oferă niciodată decât mesaje rău-prevestitoare, s-a adeverit. După care profetul a luat din nou cuvântul, relatând că un duh mincinos, care s-a înfăţişat înaintea Domnului, s-a învoit să-l inducă în eroare pe Ahab, convingându-l să atace Ramot-Ghileadul, pentru ca astfel să-şi piardă viaţa. Duhul mincinos va pune acest sfat în gura tuturor profeţilor regelui. Vedem din acest text cum Dumnezeu, deşi nu este autorul răului, se poate folosi de acesta pentru a-Şi realiza scopurile Sale supreme. El a trimis duhul mincinos doar în sensul că a îngăduit acest lucru.

Zedechia a înţeles imediat tâlcul parabolei, din care se deducea că el şi ceilalţi profeţi sunt acuzaţi de minciună, drept care l-a lovit pe Micaia, întrebând: „Pe unde a ieşit Duhul Domnului din mine ca să-ţi vorbească ţie?" Cu alte cuvinte, Zedechia spunea:Eu am vorbit prin Duhul lui Dumnezeu câmd l-am sfătuit pe, Ahab să lanseze un atac împotriva lui Ramot Gliilead. Dar iată că acum tu pretinzi că vorbeşti prin Duhul, şi totuşi uite că sfatul tău este diametral opus de al meu! Cum, a trecut Duhul de la mine la tine?

Pe un ton calm, Micaia i-a răspuns lui Zedechia că va cunoaşte adevărul când se va ascunde îngrozit într-un loc tainic - adică atunci când moartea lui Ahab îl va demasca pe Zedechia, demonstrând că este un profet fals.

Înfuriat, regele a poruncit ca Micaia să fie aruncat în temniţă şi hrănit cu pâine şi sare („cu pâinea întristării şi cu apa întristării"), până când Ahab se va întoarce în pace din campania împotriva cetăţi Ramot Ghilead. Cuvintele de despărţire rostite de Micaia au fost: „Dacă te vei întoarce în pace, Domnul n-a vorbit prin mine." Ahab s-a decis să se deghizeze înainte de a porni la luptă, sperând în felul acesta să evite dezastrul prevestit de Micaia. În schimb, Iosafat va purta straiele împărăteşti, expunându-se astfel exact genului de pericol pe care Ahab spera să-l poată evita. În felul acesta, Ahab a încercat să-L păcălească pe Domnul şi pe regele Siriei, numai că „Dumnezeu nu se lasă batjocorit, căci ce seamănă omul, aceea va şi culege" (Galateni 6:7). Ahab a fost ucis, dar Iosafat a fost salvat.

Sirienilor li se dăduse ordin să-l ucidă pe regele Israelului, acesta, fiind obiectivul lor principal. La început ei l-au luat pe Iosafat drept Ahab. Însă regele lui Iuda a strigat cuprins de groază, în felul acesta probabil dezvăluindu-şi identitatea. Apoi un om a tras la întâmplare cu arcul şi l-a lovit pe regele Israelului la încheietura platoşei. Imediat regele a fost scos din luptă, dar a fost aşezat în carul său de război, pentru ca să nu scadă moralul soldaţilor săi. În amurg Ahab a murit, vestea răspândindu-se în tabăra Israelului şi provocând retragerea trupelor.

Trupul lui Ahab a fost dus apoi în Samaria, unde a fost îngropat. Iar carul său a fost spălat de petele de sânge în iazul Samariei, unde se scăldau prostituatele. Aceasta a fost doar o împlinire parţială a profeţiei lui Ilie (21:19), care a avut loc în Samaria, nu în Izreel. Pentru că Ahab s-a smerit (21:29), Dumnezeu, în îndurarea Sa, a amânat împlinirea completă a profeţiei de judecată, până în timpul fiului său Ioram (2 Regi 9:25, 26).

Ahab a primit trei avertismente profetice separate despre moartea sa. Unul i-a fost dat de un profet al cărui nume e neprecizat, când Ahab a cruţat viaţa lui Ben-Hadad (20:42); altul i-a parvenit prin intermediul lui Ilie când Ahab a luat cu japca via lui Nabot (21:19); iar a treia profeţie a fost rostită de Micaia în ajunul bătăliei de pomină (v. 18-23).

M. Regele Iosafat al lui Iuda

Regele Iosafat, fiul lui Asa, a domnit peste Iuda douăzeci şi cinci de ani (873/72-848 Î.Cr.). În primii doi-trei ani, Iosafat a fost co-regent împreună cu tatăl său Asa. Iosafat ne-a fost prezentat deja în versetele 2-4, unde aflam că a încheiat o alianţă ruşinoasă cu regele rău al Israelului, drept care a fost cât pe aci să-şi piardă viaţa. În general însă domnia lui a fost bună. Redăm mai jos câteva din trăsăturile principale ale administraţiei sale:

1. El a urmat pilda lăsată de tatăl său, combătând idolatria, deşi nu a reuşit s-o eradicheze (v. 43).

2. El a domnit un timp alături de tatăl său Asa.

3. A încheiat un acord de pace cu Ahab, regele Israelului (v. 44).

4. A expulzat din ţară bărbaţii care practicau prostituţia în legătură cu ritualuri păgâne (v. 46).

5. Regatul său a cuprins şi Edomul (2 Samuel 8:14), unde era reprezentat de un locţiitor (v. 47). Ulterior fiul său Ioram a pierdut Edomul în cursul unei revoluţii (2 Regi 8:20).

6. S-a aliat cu Azaria, fiul lui Ahab, într-un proiect de construcţii navale la Eţion Gheber (2 Cronici 20 : 35,36). Ei intenţionau să trimită corăbii în Ofir de unde urmau să aducă aur. Dar vasele au fost naufragiate încă înainte de a pleca din port (v. 48), în urma unei furtuni puternice. Profetul Eliezer i-a spus lui Iosafat că asta s-a întâmplat din pricina alianţei contrare voii lui Dumnezeu pe care a încheiat-o cu Azaria (2 Cronici 20:37). Când Azaria a propus reluarea proiectului, Iosafat n-a mai fost de acord (v. 49).

N. Regele Azaria al lui Israel

Regele Azaria, fiul lui Aliab, a domnit peste Israel doi ani (853-852 Î.Cr.; cf. 2 Re. 1:1-18). Domnia lui Azaria a fost dominată de idolatrie crasă şi răutate. Mama sa, Izabela, negreşit l-a îndemnat la rele, întocmai cum procedase şi în cazul tatălui său. Azaria s-a închinat la Baal, provocându-L pe Domnul Dumnezeul lui Israel la mânie. Cum a fost tatăl, aşa şi fiul! Cartea 1 Regi nu are o încheiere formală, deoarece 1 şi 2 Regi au constituit în trecut o singură carte, împărţirea ei în două făcându-se din raţiuni de convenienţă. Doi Regi continuă firul naraţiunii din acest punct.

clickbible.org